VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 142 — Vol. LI vuosikerta | Sudbury, Ont. | Lauantai, jouluk. 9 p. — Saturday, Dec. 9, 1967

JUHLAVUODEN KOLME SYMBOOLIA

Canadan 100-vuotispäivän, Vapauden kultavuoden ja Suomen itsenäistymisen 50-vuotispäivän kunniaksi

Veroja voitaisiin alentaa -- NDP

Minibudjetti suosii verohuojennuksesta nauttivia yhtiöitä ja sälyttää taakan tavallisten kansalaisten kannettavaksi – Carterin raportin ehdotukset olisi toteutettava

Ottawa. — Liittohallitus voisi periä enemmän verotuloja vaikka 80 prosenttia canadalaisista saisi heti veroalennuksen, jos ryhdyttäisiin toteuttamaan Carterin kuninkaallisen komissionin suosittelemia verouudistuksia, sanoi NDP:n johtaja T. C. Douglas keskiviikkona.

Puhuen CBC-TV:n "The Nations Business" ohjelmassa, mr. Douglas sanoi Carterin kuninkaallisen komissionin arvioineen, että alle $5,000 vuodessa ansaitsevien canadalaisten veroa voitaisiin alentaa 10-prosenttisesti, ja että 40 prosenttia farmareista voisi saada verohuojennuksen.

"Finanssiministeri Mitchell Sharp voisi huojentaa kansalaisten verotaakkaa huolehtimalla siitä, "että vapaakyytiläiset (jotka eivät nyt veroa maksa) joutuisivat maksamaan osansa veroista", sanoi mr. Douglas.

Yksi syy, miksi finanssiministeri Sharp voi Carterin raportin romuuttaa, on se, kun ne ihmiset, jotka sen täytäntöönpanosta hyötyisivät (80 pros. canadalaisista veronmaksajista) ovat olleet äänettömiä asiasta, jota vastoin ne suppeat piirit, jotka joutuisivat maksamaan oman osansa veroista, jos Carterin raportti hyväksyttäisiin, ovat äänekkäästi vastustaneet sitä, selitti mr. Douglas.

NDP:n apulaisjohtaja David Lewis (York South) arvosteli hyvin terävästi keskiviikkona alahuoneen istunnossa finanssiministeri Sharpin minibudjettia, mikä sälyttää verotaakan "tavallisten kansalaisten" kannettavaksi ja antaa etuoikeutetun aseman suurituloisille, kuten hän selitti.

Mr. Lewis sanoi, että viime viikolla esitetty minibudjetti käsittelee "yhtiöitä rakastavalla huomaavaisuudella", ja että budjetin tahallisena tarkoituksena "on lisätä työttömyyttä tulevana vuonna sekä hidastuttaa talouskasvua.

Hän palautti mieleen, että viimeksikuluneen 18 kuukauden aikana on esitetty 4 budjettia ja määritteli sen perusteella, että rahaministeri on "kahden budjetin Mitch".

Mr. Lewis arvosteli erittäin terävästi sitä kun mr. Sharp aikoo romuuttaa Carterin kuninkaallisen komissionin ehdotukset verotusjärjestelmän uusimiseksi.

Viime helmikuussa valmistuneessa Carterin raportissa suositellaan yhtiö- ja tuloverojen yhdentämistä, lisääntyvän pääoman täydellistä verottamista, korkeampaa veroa lahjoituksille ja perinnöille sekä eräisten verohuojennusten poistamista vakuutus- kaivos- ja öljy-yhtiöiltä. Mr. Lewis sanoi:

"Poistamalla vakuutus- öljy- ja kaivosyhtiöiden erikoiset verohuojennukset, liittohallitus olisi saanut miltei koko sen lisätulomäärän, mikä nyt peritään tavallisten kansalaisten veroja korottamalla."

Uruguayn pres. Gestido kuollut

Montevideo. — Uruguayn presidentti Oscar Gestido, joka viime kuussa haastoi entisen ministerinsä kaksintaisteluun, kuoli sydänhalvaukseen aikaisin keskiviikkona.

Tämä eläkkeellä oleva ilmavoimien kenraali astui virkaan maaliskuun 1 pnä viiden vuoden ajaksi. Hän oli ensimmäinen presidentti 14-vuotisen kollektiivisen johtojärjestelmän jälkeen.

Varapresidentti Jorge Pacheco Areco, 47, tuli nyt presidentiksi.

Kenraali Gestido, 66, ja hänen ministeriönsä ottelivat huimaavaa inflaatiota, vastahakoisia hallitusvirkailijoita ja työläisten vaikeuksia vastaan jotka viime kuussa nousivat huippuunsa saattaen Uruguayn mitä vaarallisempaan taloudelliseen kriisitilaan sen historiassa.

Mutta muutamaksi päiväksi viime kuussa kenraali Gestido antoi hallitusohjakset varapresidentti Arecolle ja pyysi kunnianloukkausoikeutta päättämään, että olisiko hän oikeutettu haastamaan kaksintaisteluun entisen rahaministerinsä Amilcar Vasconcellosin, niistä huomautuksista mitä tämä oli tehnyt. Kaksintaistelu on laillista tässä maassa.

Kunnianloukkausoikeus kuitenkin sanoi presidentille että ei ollut syytä haasteeseen, eikä kaksintaistelua siis tullut.

Poliisit kapuloivat sodan vastustajia

New York. — Kapuloitaan heilluttaneet poliisit löivät keskiviikkona takaisin noin 200 Vietnamin sodan vastustajaa, jotka halusivat tunkeutua poliisiketjun läpi Waldorf—Astoria hotellia kohti, mihin oli ulkoministeri Dean Rusk kutsuttu lounastilaisuuden puhujaksi.

Se oli keskiviikkona kolmas kerta kun poliisit sekaantuivat sotavastaisiin mielenosoituksiin. Aikaisemmin oli noin 2,000 sodan vastustajaa mielenosoituksella täkäläisen kutsuntapaikan edustalla. Se oli toinen peräkkäinen tällainen mielenosoituspäivä kutsuntapaikoilla.

New Yorkissa vangittiin 25 mielenosoittajaa. Yhden mielenosoittajan oli turvauduttava sairaalahoitoon saamiensa vammojen vuoksi.

Spellman haudattiin — paikasta kilvoittelu

New York. — Kardinaali Francis Spellman, joka kuoli viime lauantaina, haudattiin suurin juhlallisuuksin torstaina ja samalla levisi huhutietoja, että hänen tilalleen voidaan nyt nimittää joku vapaamielisempi henkilö.

Suomen ja NLn kaupalle ennätyspuitteet v. 1968

Helsinki. — Joulukuun 1 päivänä Moskovassa allekirjoitetun Suomen ja Neuvostoliiton ensi vuoden tavaranvaihtosopimuksen mukaan maittemme välisen tavaranvaihdon arvo tulee olemaan samaa ennätysluokkaa kuin kuluvan vuoden todellinen vaihtokin noin 450 miljoonaa ruplaa eli 2,100 miljoonaa markkaa.

Tavararyhmät ovat perinteellisiä, joskin eräitä uusia, toistaiseksi ei kovin merkittäviä, tavararyhmiä on otettu mukaan molemmin puolin. Tuonnin puolella tällaisia tavaraeriä ovat mm. kalasäilykkeet, tulenkestävät aineet Rautaruukkia varten, kalajauho ja pellavakuidut.

Eri tavararyhmien keskinäiset suhteet ovat myös jonkin verran muuttuneet. Niinpä esim. puutavaraa tuodaan Suomeen Neuvostoliitosta ensi vuonna vähemmän kuin kuluvan vuoden aikana.

Tähän on vaikuttanut mm. devalvaatio ja eräät muut tekijät. Vastaavasti valssaustuotteiden tuontimäärä vähenee, koska Rautaruukki alkaa tuottaa teräslevyjä. Samoin myös öljytuotteissa tapahtuu muutoksia. Raakaöljyn tuontimäärä lisääntyy, mutta petrolin ja polttoöljyn määrä vähenee Porvoon jalostamon aloitettua toimintansa.

Viennin puolella taas vähenee raakaraudan vienti, koska Rautaruukki jalostaa jo omaa raakarautaamme enemmän, kertoivat ulkoministeriön kauppapoliittisen osaston päällikkö Tankmar Horn ja ylijohtaja Kalervo Hentilä Suomen ja Neuvostoliiton kauppasopimuksen tiedotustilaisuudessa Helsingissä. Samassa tilaisuudessa selosti tri Reino Rossi Suomen ja Neuvostoliiton pysyvän kaupallis- ja taloudellisen yhteistyöryhmän työtä ja suosituksia.

Neuvostoliitosta Suomeen ensi vuonna toimitettavista tavaroista suurimmat ryhmät ovat henkilöautot, joiden tuontikiintiö kohoaa 10,500 kappaleeseen. Kivihiili ja antrasiitti, joita tuodaan 0,5—0,7 milj tonnia ja koksi jota tuodaan 0,5 milojonaa tonnia. Raakaöljyn kiintiö on 4,6 milj. tonnia, dieselöljyn 1,9 milj. tonnia, masutin 0,4 milj. tonnia ja voiteluöljyjen 10,000 tonnia. Sahatukkeja tuodaan 0,5 milj. kuutiometriä, paperipuuta 0,8 milj. kuutiometriä ja muuta havupuutavaraa 0,35 milj. kuutiometriä. Puuvillaa tuodaan 12,000—14,000 tonnia ja pellakuituja 800 tonnia. Öljyväkirehujen tuonti on 30,000 tonnia ja melassin 20,000 tonnia jne.

Vientimme Neuvostoliittoon käsittää sulfaattiselluloosatehtaan koneiston, paperitehtaan koneiston, viskoosiselluloosaa ja sulfaattiselluloosaa tuottavat koneyksiköt, säkkipaperikoneen jne. Jäänmurtaja Kiev valmistuu ensi vuoden laskuun lisäksi kiintiöön kuuluu kaapelialus, 3 moottorirahtialusta, 9 puutavaran merikuljetusalusta, 8 meritankkialusta, 3 asuntolaivaa, 4 sisävesimoottorialusta jne.

Vientimme puolella koneiden ja laitteiden laskutustoimitukset ensi vuonna lisääntyvät, mutta esim. laivojen osalta tapahtuu laskutuksissa supistusta.

TALLINNAN SUURHOTELLI TOISTAISEKSI AINOA SOVITTU RAKENNUSKOHDE

Suomen ja Neuvostoliiton pysyvän kaupallistaloudellisen yhteistyöryhmän kokouksessa keskusteltiin mahdollisuuksista sijoittaa suomalaista rakennustyövoimaa Tallinnan ohella myös muihin neuvostoliittolaisiin kaupunkeihin, nm. Viipuriin, mutta asiasta ei tehty periaatepäätöksiäkään ja sen lähempi selvittely jätettiin alan työryhmän tehtäväksi, totesi tri Reino Rossi.

Kaikkiaan yhteistyöryhmä keskusteli kahdeksasta erilaisesta asiasta tai asiaryhmästä. Suositukset annettiin suurhotellin rakentamisesta Tallinnaan ja lauttayhteyden aikaansaamisesta Helsingin ja Tallinnan välille suomalaisilla lautoilla viimeistään vuoden 1969 keväällä.

Lisäksi käsiteltiin maakaasun toimittamiseen ja kaasujohdon rakentamiseen liittyviä kysymyksiä. Asia jäi työryhmän tutkittavaksi ja selvitettäväksi. Samoin käsiteltiin atomivoiman rauhanomaisen käytön kysymyksiä ja neuvostoliittolainen osapuoli ilmoitti ottavansa osaa ensimmäisen atomivoimalamme tarjouskilpailuun. Tämäkin asia on työryhmän edelleen tutkittavana. Metsäteollisuuden ja metsätalouden yhteistyötä koskevat asiat jäivät myös edelleen tutkittavaksi samoin

(Jatkuu sivulla 4)

JFK:n MURHASUUNNITELMASTA OLI TIETO – ENTINEN TURV.POLIISI

Nyt vankilassa oleva entinen salaisen palvelun mies kertoo saaneensa ennakkotietoja murhasuunnitelmasta

Springfield, Mo. — Kolme lakimiestä sanoi täällä tiistaina, että USAn turvallisuuspoliisin entinen jäsen, joka on nyt vankina täkäläisessä lääkintäkeskuksessa, tiesi ennen presidentti John F. Kennedyn murhaa, että tätä murhayritystä suunniteltiin.

Kolmekymmentäkaksivuotiasta Abraham W. Boldenia edustava lakimies sanoi hänen asiakkaansa (Boldenin) sanoneen, että hänet lähetettiin vankilaan sen jälkeen kun häneltä evättiin oikeus antaa Warrenin komissionille todistajalausunto niistä tiedoista, mitä hänellä oman selityksensä mukaan asiasta on.

Tämä syytös esitettiin lakimieskirjailija Mark Lanen järjestämässä sanomalehtien haastattelutilaisuudessa, mihin osallistui myös New Orleansin piirisyyttäjän avustaja Richard V. Burnes ja entinen tuomari John Mosmer.

Lane sanoo salaisen palvelun saaneen tiedon, että presidentti yritetään murhata Kennedyn vieraillessa Chicagossa — mikä vierailu myöhemmin peruutettiin Kennedyn turvallisuussyistä.

Yksi niistä useista henkilöistä, joiden nimet annettiin silloin salaisen palvelun miehille, on eräs mies jota Kennedyn salamurhaa tutkiva mr. Garrison nyt etsii. Hän kieltäytyi ilmoittamasta miehen nimeä ja sanoi että sitä ei ole aikaisemminkaan julkaistu.

Nämä lakimiehet kertovat saaneensa tietonsa keskusteltuaan asiasta kaksi päivää Boldenin kanssa, joka 2 vuotta sitten tuomittiin Chicagossa kuudeksi vuodeksi vankilaan syytettynä virallisten tietojen myynnistä erään väärāraha-jutun yhteydessä.

Bolden, joka on ensimmäinen Valkoisen talon tehtäviin nimitetty salaisen palvelun neekerijäsen, ei ollut Dallasissa Tex., marraskuun 22 päivänä 1963 jolloin presidentti Kennedy ammuttiin.

Mutta lakimiehet kertovat vangin sanoneen heille, että hänellä ja eräille toisillekin asiamiehille kerrottiin Chicagossa salavehkeilystä, ja että hän varjostikin yhtä epäiltyä.

Murhan jälkeen Bolden sanoo pyytäneensä saada esittää todistajalausunnon presidentin murha-asiaa tutkineelle Warrenin komissionille, selitti mr. Hosmer, mutta hänet vangittiin ja tuomittiin erään väärärahajutun yhteydessä vankilaan.

Lakimies Lane on suurta huomiota saaneessa kirjassaan "Rush to Judgement" arvostellut Warrenin komissionia, mikä väittää, että Lee Harvey Oswald yksinään suoritti presidentin murhan.

Isä syytteessä 7 lapsensa myrkyttämisestä

Tampa, Fla. — Suurvalamiehistö hyväksyi keskiviikkona murhasyytöksen James J. Richardsonia vastaan tutkittuaan hänen seitsemän lapsensa myrkyttämis kuolemaa.

Suljettujen ovien takana, melkein 10 tuntia kestänyt kuulustelu, 22-henkinen lautakunta palautti esityksen jossa syytetään 33 vuotiasta miestä hänen vanhimman lapsensa 8-vuotiaan Betty Jeanin kuolemasta. Toiset kuusi, jotka kuolivat lokakuun 25—26 pnä Betty Jeanin mukana syötyään keitosta joka patalogien lausunnon mukaan oli kyllästetty kasvimyrkyllä jäi huomioimatta tässä esityksessä.

Seriffi Frank Cline sanoi Richardsonin luulleen ostaneensa $14,000 henkivakuutuksen lapsilleen, heidän kuolemansa edellisenä iltana, mutta vakuutusmaksut eivät olleet voimassa, koska hänellä ei ollut $3.20 vakuutusmaksua.

Kotienomistajien sähkö voi nousta Ontariossa 6%

Toronto. — Ontario Hydro tiedoitti tiistaina, että se korottaa 6-prosenttisesti sitä hintaa, mitä se kaupunkien ja kuntien käyttöön "myymästään" sähköstä perii. Suur-Toronton kohdalta tämä tarkoittaa, että kotienomistajien sähkölaskut kohoavat 6-prosenttisesti, sillä yleisesti uskotaan että paikalliset hydro-lautakunnat antavat tämän korotuksen asiakkaittensa maksettavaksi.

Suora kuuden prosentin korotus tarkoittaa, että kahden kuukauden sähkölasku, mikä on Torontossa $17.00, kohoaa dollarilla.

Mutta esimerkiksi Scarboron Hydro-lautakunta on antanut lausunnon, jonka mukaan sähkön hinta kohoaa kuluttajien kohdalta 10-prosenttisesti. Toisaalta maakunnan Hydro-lautakunnan virkailijat arvelevat, että Scarboro on tehnyt asian johdosta eräitä laskuvirheitä.

Ontario Hydro-lautakunnan eräs puhemies sanoo sähkön hinnannousun heijastavan työvoiman, materiaalien ja lainojen hintojen nousua.

Teknillisesti katsoen tämä Ontarion Hydron hintakorotus tapahtuu samalla tavalla kuin teollisuuslaitosten hintojen korotus tukkuliikkeille, jotka puolestaan työntävät kohonneet maksut omien asiakkaittensa suoritettavaksi.

Näin joutuvat paikalliset Hydro-lautakunnat maksamaan sähköstä 6 prosentti korkeamman hinnan kuin tähän asti ja ne puolestaan veloittavat vastaavasti enemmän asiakkailtaan — kotien omistajilta.

Kielikysymysraportilla viileähkö vastaanotto

Kielteisen asenteen omaksuva NDPn Strachan sanoo sitä $7,000,000 hintaiseksi kiusaksi

Victoria. — Canadan länsimaakunnissa esitettiin keskiviikkona varovaisen myönteistä ja jyrkästi vastustavia lausuntoja kaksikielisyyttä ja -kulttuuria tutkineen kuninkaallisen komissionin lopullisen raportin esittämisestä osasta, missä käsitellään pääasiassakielikysymyksiä.

BC:n pääministeri Robert Bonner ja Saskatchewanin pääministeri Ross Thatcher kieltäytyivät virallisen lausunnon antamisesta ennen kuin he saavat tilaisuuden lukea tämän 80,000 sanaa käsittävän asiakirjan.

Pääministeri Thatcher sanoi kannattavansa henkilökohtaisesti ranskankielisen koulutuksen järjestämistä siellä, missä ranskalais-canadalaisten lukumäärä sellaisen toimenpiteen oikeuttaa. Mutta hän sanoi vastustavansa ranskankielen hyväksymistä toiseksi viralliseksi kieleksi Saskatchewanin lainlaatijakunnassa. Hän perusteli tätä kantaansa sillä, että maakunnan lainlaatijakunnan 50:stä jäsenestä on vain 3 ranskalais-canadalaista.

BC:n opposition johtaja Strachan (NDP) sanoi mainittua raporttia $7,000,000 hintaiseksi kiusankappaleeksi. Hän sanoi vastustavansa tässä raportissa esitettyä kaksikielisyysperiaatetta kaikkialla siellä, missä englantilaisten tai ranskalaisten vähemmistöjen lukumäärät sen oikeuttavat, ollen kaksikielisyyden perustana eri alueilla se, että vähemmistöryhmä edustaa vähintään 10 prosenttia väestöstä.

Strachanin väitetään sanoneen tämän kaksikielisyys-ehdotuksen antavan "puolivirallisen vahvistuksen kahden kansan teorialle", mikä hänen selostuksensa mukaan tuli paloittelemaan maan.

Albertan pääministeri Ernest Manning pidättyi myös lausunnon antamisesta. Seuraten ilmeisesti pääministeri Manningin linjaa Albertan monen kaupungin viralliset edustajat antoivat raportista kielteisiä lausuntoja huolimatta siitä, vaikka joissakin näissä kaupungeissa on huomattavasti ranskalais-canadalaisia.

Manitoban uusi pääministeri Walter Weir sanoi puolestaan, että hänen maakuntansa on jo pannut täytäntöön kuninkaallisen komissionin nyt ehdottamia kielireformeja.

Johnson voi järjestää vaalit ensi keväänä

Quebec. — Pääministeri Daniel Johnson voi järjestää ensi keväänä maakunnalliset vaalit saadakseen hyväksymisen liittovaltiota suosivalle asenteelleen.

Päätös mahdollisten vaalien järjestämisestä tehdään tammikuussa Ottawassa pidettävän liitto ja maakuntahallitusten edustajain perustuslaki-konferenssin jälkeen.

Ennenaikaisten vaalien järjestämisestä on annettu seuraavanlaisia perusteluja:

— Pelätään, että liberaalipuolueen hallituksen entinen jäsen, Rene Levesque, joka kannattaa Quebecin itsenäisyyttä, saa pian tuekseen voimakkaan poliittisen järjestön: ja työttömyyteen ehkä seuraavien vuosien aikana johtava nykyinen epävarma taloustilanne.

VAIN MR SHARP JOUTAA TYÖTTÖMIEN ARMEIJAAN

Canadan kansa haluaa suurempaa vaurautta eikä entistä pahempaa niukkuusohjelmaa

Toronto. — Suositellen rahaministeri Mitchell Sharpille työttömien armeijaan joutumista, Canadan kommunistien puolueen täällä julkaisemassa lausunnossa sanotaan lisäveroja ja työttömyyttä aiheuttavasta minibudjetista mm. seuraavaa:

Canadalaiset ovat harmistuneita mr Sharpin määrittelemästä 5-prosenttisesta tuloveron korottamisesta sekä 10-prosenttisesta tupakan ja väkijuomien veroon tapahtuneesta korotuksesta.

Nämä verokorotukset tarkoittavat useimmille canadalaisille kotiin tuotavaksi jäävän palkan pienenemistä ja ostokyvyn heikkenemistä. Se ei koske lainkaan rikkaita. Mr. Sharp on "periaatteen" mies — hän seuraa "jolla paljon on, saakoon lisää" periaatetta.

Hän pyrkii hidastuttamaan talouselämää, lisäämään työttömyyttä, vähentämään asuntojen rakentamista ja estämään palkankorotukset pelastaakseen meidät "inflaatiosta". Hän voi lisäksi romuuttaa sairaushuollon. Suurimpia rikoksia tehdään oletettujen vaarojen torjumisen nimissä.

Käytettyään useita miljoonia dollareita veronmaksajain varoja Carterin raportin hankkimiseksi veroasioista, mr. Sharp romuutti sen kokonaan. Hän menetteli näin esittämättä asiaa lainkaan parlamentin käsiteltäväksi. Tämä on ylimielisyyttä ja edesvastuuttomuutta. Ainoa työttömyyden lisäys, minkä canadalaiset hyväksyvät, on se, jos mr Sharp erotetaan finanssiministerin toimesta.

Canadan kansa ei halua hyväksyä mitään niukkuusohjelmaa, työn kiristystä Pearsonin hallituksen kumppanuudesta Yhdysvaltain hyökkäyssotaan Vietnamin kansaa vastaan.

Kommunistinen puolue on täysin vakuuttunut siitä, että nykytilanne vaatii budjetin mikä pyrkii talouselämän vilkastuttamiseen, täystyöllisyyteen, ostovoiman lisäämiseen, joukkoliikenteen asuntojen rakentamiseen, kansallisen sairaushuollon ja muiden sosiaalisten huoltolakien voimaansaamiseen ja täydellisten opiskelumahdollisuuksien varaamiseen nuorisolle.

Me voimme saada riittävästi varoja näiden tavoitteiden toteuttamiseksi korottamalla yhtiöiden veroja ja vähentämällä 50-prosenttisesti varustelumenoja. Carterin raportin tärkeimmät ehdotukset pitäisi toteuttaa. Canadan kansa haluaa suurempaa vaurautta eikä pahenevaa niukkuusohjelmaa.

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Konservatiivien äänestäessä hallituspuolueen mukana, alahuoneen istunnossa hyljättiin torstai-iltana ylivoimaisella äänten enemmistöllä NDPn epäluottamuslause-ehdotus minibudjetin johdosta.

Newbury, Englanti. — Kuningattaren henkilökohtainen lentokoneen ohjaaja, 47-vuotias lento-komodoori John Blount kuoli torstaina, kun kuningashuoneen käytössä usein ollut helikopteri syöksyi maahan lähellä Newburya. Koneessa oli onnettomuuslennolla 4 ihmistä. Kaikki kuolivat.

Pariisi. — Ranska lopetti torstaina vientikiellon arabimaiden kohdalta ja ilmoitti neuvottelevansa laajakantoisesta asekaupasta Irakin hallituksen kanssa. Aseiden kauppakielto sekä arabimaita että Israelia vastaan julistettiin voimaan kesäkuun sodan aikana.

Washington. — Vaikka asiasta on annettu kielteisiä lausuntoja, Washingtonissa huhutaan kuitenkin itsepintaisesti, että Yhdysvaltain suurlähettiläänä YK:ssa oleva Arthur Goldberg aikoo erota toimestaan lähiaikoina. Robert McNamaran eron jälkeen Goldbergia pidetään hallituspiirissä olevana viimeisenä Vietnamin sodan eskaloinnin vastustajana. Goldbergin New Yorkin toimistosta sanottiin keskiviikkona, ettei ole mitään perää tiedoissa, joiden mukaan Goldberg eroaa YK:n palveluksesta liittyäkseen sen liikkeen toimintaan. Tämä kielto jätti kuitenkin avoimeksi sen mahdollisuuden, että Goldberg voi ottaa vastaan jonkun muun toimen.

KIRKKO SIVUUN AVIOEROASIASTA – TRUDEAU

Ottawa. — Lainlaadinnallisia ehdotuksia avioeron saantiehtojen laajentamiseksi ei pitäisi vaikeuttaa kirkollisten katsomusten perusteella, sanoi oikeusministeri Pierre Elliot Trudeau alahuoneen istunnossa.

Hän vetosi siihen, että kirkollisista katsomuksista kiinni pitäminen voi johtaa siihen, että "suuri enemmistö pakoitetaan hyväksymään pienen vähemmistön kanta."

Oikeusministeri Trudeau esitti tämän mielipiteen ryhtyessään lukemaan periaatteessa hyväksyttäväksi ehdotusta uudeksi avioerolaiksi, minkä hallitus alkuviikolla esitti alahuoneen keskusteltavaksi.

Tämän ehdotuksen perusteella laajennettaisiin nykyistä avioeron saantiperustaa, mikä rajoittuu nyt asiallisesti puhuen vain "aviorikokseen". Uuden lain mukaan avioero voidaan myöntää aviorikoksen teon lisäksi avioelämän särkymisen, kaksiavioisuuden, fyysisen tai henkisen raakuuden, sodomian (eläimiin sekaantumisen), eläimellisyyden, raiskauksenteon ja homoseksualismin peruseella.

Avioeron voi myös saada jos toinen osapuoli on alkoholisti, tai huumausaineorja, tyydyttämätön, tai ollut määräajan erossa puolisostaan.

Pääministeri Pearson sanoi, ettei asiasta järjestetä "vapaata äänestystä" kuten meneteltiin kuolemantuomioiden poistamiskysymyksestä. Tämä tarkoittaa, että avioeron saantiperustasta äänestetään puolueryhmien tekemien päätösten pohjalla.

Lain uskotaan saavan alahuoneen jäsenten enemmistön hyväksymisen. Mutta alahuoneessa on kuitenkin sellaisiakin jäseniä, jotka katsovat, että avioliittoa ei saa missään tapauksessa purkaa. Alcide Simard (Creditiste — Lac St. Jean) omaksui tiistaisessa keskustelussa tällaisen asenteen. Vain aviopuolison kuolema voi lopettaa tämän pyhän liiton, hän sanoi.

Oikeusministeri Trudeau sanoi, että "me emme voi vetää uskonnollisten seurojen katsantokantoja yhteiskunnan siviililakeihin".

Sanoen kunnioittavansa muidenkin mielipiteitä, oikeusministeri selitti, että kirkollisten mielipiteiden pohjalla voitaisiin toteuttaa pienen vähemmistön tahtoa suuren enemmistön yli.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

Carter on oikeassa

Arvostellessaan "kiertoteitse" sunnuntai-iltaisen televisio-ohjelman yhteydessä raha-ministeri Mitchell Sharpin minibudjettia, mikä ottaa verorahoja varattomilta ja antaa rikkaille entistä suuremipa rohmuamismahdollisuuksia, Carterin kuninkaallisen komissionin johtajana toiminut, Kenneth Carter ilmaisi mielipiteen, että Canadassa "on miljoonia yliverotettuja . . . ja useita satojatuhansia aliverotettuja" henkilöitä.

Hän sanoi toivovansa, että hallitus huojentaisi "yliverotettujen" eli tavallisten canadalaisten taakkaa niin, että tuntuva osa veromenoista siirrettäisiin sellaisten finanssikeskusten kuin Montrealin ja Toronton maksettavaksi.

Mr. Carter on tässä ehdottomasti oikeassa. Viikko- ja kuukausipalkkaisia, työläisiä ja farmareita ja keskiluokkalaisia verotetaan nykyään liian paljon. Canadassa on todella "miljoonia yliverotettuja" ja toisaalla satojatuhansia "aliverotettuja"!

Tältä pohjalta katsoen viikko sitten esitetyn minibudjetin yhteydessä mätkittyä lisäveroa pahempi on pitkän tähtäyksen ohjelman kannalta mr Sharpin selitys, että liittohallitus aikoo romuttaa Carterin kuninkaallisen komission verouudistukset, joiden perusteella pyritään verotaakan oikeutettumpaan jakoon — veronmaksajain maksukyvyn perusteella.

Hyljätessään Carterin raportin tärkeimmät verouudistuskohdat, mr. Sharp ja hänen takanaan oleva liittohallitus asettuivat kannattamaan nykyistä epäoikeutettua verojmenetelmää minkä johdosta lankeaa kohtuuttoman suuri verokuorma niiden vähätuloisten kannettavaksi, joiden elämä on muutenkin vaikeata.

Carterin raportin keskeisenä eli johtavana teemana on yksinkertainen käsityskanta, että "dollari-on-dollari" huolimatta siitä miten se tulee ansaituksi, että kaikista näistä dollareista pitäisi maksaa vissien maksukykyperusteiden mukaisesti veroa.

Sen lisäksi, että siinä ehdotetaan pientuloisten verotaakan helpottamista yleensä ja suurituloisten mukaanlukien vissien suuryhtiöiden tulojen korkeampaa verotusta, Carterin raportissa suositellaan ns. "lisääntyvän pääoman" verottamista. Tällä tarkoitetaan sellaisia pääomatuloja kuin esim. osakkeiden ja kiinteimistöjen hintojen noususta johtuvia tuloja, joita ei Canadassa nyt veroteta, vaikka niitä verotetaan Yhdysvalloissa ja miltei kaikissa Länsi-Euroopan maissa. Käytännössä tämä tarkoitta seuraavaa: Jos henkilö ostaa $10,000 arvosta osakkeita, joiden hinta kaksinkertaistuu vuoden kuluessa, hänellä on vuoden loputtua $20,000 arvosta näitä osakkeita. Hänen vuositulonsa tästä "pääoman lisääntymisestä" on selvästi $10,000. Samoin tapahtuu talokaupassa, jos kiinteimistöhinta syystä tai toisesta näin paljon vuoden kuluessa kohoaa. Kysymys on selvästi tuloista. Mutta kaikki tällainen tulo on täällä Canadassa tällä kertaa verovapaata. Se antaa keinottelijoille ja pääomasijoittajille erinomaiset mahdollisuudet rohmuta verovapaita tuloja. Juuri tätä tarkoitetaan Carterin raportissa määritelmällä, että "dollari-on-dollari" huolimatta siitä miten se hankitaan ja että myös tällaisia tuloja olisi verotettava.

On jo todella korkea aika ryhtyä tällaisia ja muita niihin verrattavia verovapaita tuloja verottamaan jotta kansakunnan ylöttömän korkeata verotaakkaa voitaisiin alentaa. Tämä on kuitenkin vain yksi niissä peruskohdista, minkä täytäntöönpanoa mr Sharp ystävineen vastustaa.

Mr. Sharp vastustaa myös Carterin raportin sitä ehdotusta, minkä perusteella öljy- ja kaivosyhtiöiltä otettaisiin pois 3-vuotinen verovapautus uusista laitoksista ja suuret pääomakuoletuspoistot niiden vanhemmilta laitoksilta, jotka kaikki antavat tavallisella kansan kielellä puhuen suuria verohuojennuksia näille upporikkaille suuryhtiöille.

Mr Sharp vastustaa näitä verouudistuksia, jotka sivumennen sanoen koskisivat valtaosalta yhdysvaltalaisten omistamia laitoksia, sillä perusteella, että Carterin raportin täytäntöönpano "ajaisi ulkomaalaista pääomaa pois Canadasta".

Tämä sellaisenaan on yhtä kelvoton väite kuin on kolmen dollarin seteli haisu.

Yhdysvaltalaiset rahamiehet eivät sijoita tänne senttiäkään Canadan ja canadalaisten "avustamiseksi", vaan nimenomaan lisärikkauksien hankkimiseksi itselleen.

Ja vaikka he joutuisivatkin täällä maksamaan hieman suuremman veron huimaavan suurista voitoistaan, yhdysvaltalaiset rahamiehet jatkaisivat täällä pääomasijoituksiaan monista syistä:

— Canadassa on sellaisia luonnonrikkauksia mitä ei Yhdysvalloissa ole tai mitä siellä on kovin vähän (nikkeliä, rautaa jne.)

— Canadan luonnonresurssien kehittäminen ja hyväksikäyttäminen auttaa yhdysvaltalaista teollisuutta ja niinmuodoin pääomasijoitus Canadassa auttaa yhdysvaltalaisia.

— Canadasta tulee monissa tapauksissa pääomasijoituksien palkkioksi paremmat korko- ja voittotulot kuin Yhdysvalloista.

Kaikkein tärkeintä on kuitenkin tässä yhteydessä muistaa tämä:

Yhdysvaltalaiset rahamiehet joilla on pääomasijoituksia Canadassa, saavat Yhdysvalloissa verohuojennuksen kaikesta siitä mitä he veroa maksavat täällä Canadassa. Toisin sanoen, jos Canadan hallitus kieltäytyy verottamasta Yhdysvalloissa asuvien yhtiöiden tai yksilöiden Canadasta hankkimia "lisääntyviä pääomia", se koituu Yhdysvaltain hallituksen eduksi, koska siellä verotetaan tällaisia tuloja. Ja toisaalta, jos Canadassa verotettaisiin tällaisia tuloja sanokaamme samassa määrässä, mitä niitä verotetaan nyt Yhdysvalloissa, nämä amerikkalaiset pääomasijoittajat jäisivät "omilleen" — mutta silti olisi tärkeänä erona se, että ne maksaisivat veroa Canadalle, eikä Yhdysvalloille, kuten nykyisen järjestelmän puitteissa tapahtuu.

Kuten huomataan pääministeri Sharpin esittämä "pelko" ulkomaalaisen pääoman "paosta"-Canadan rajojen ulkopuolelle on vain sanahelinää, minkä ilmeisenä tarkoituksena on peitellä suurelta yleisöltä liittohallituksen kurjan verotuspolitiikan olemusta.

Me emme kuitenkaan usko, että canadalaiset antavat oikein helpolla tässä asiassa periksi. Todennäköistä on, että yleinen mielipide tulee vaatimalla vaatimaan Carterin raportin tärkeimpien ehdotusten täytäntönöpanoa niin, että nykyinen epäoikeutettu verotusmenetelmä tulee uusituksi sen yksinkertaisen katsantokannan perusteella että "dollari-on-dollari', ja että kaikkia tuloja on verotettava nimenomaan yksilön, liikkeen ja yhtiön maksukyvyn eli tulojen suuruuden perusteella.

Kirjeitä

ERIÄVÄ MIELIPIDE

Aiheen tähän Vapauden yleisön osaston kirjeeseen antoi marraskuun 18 päivänä julkaistu Vapauden toimituskirjoitus, jossa käsiteltiin varakonsuli Stadiuksen Torontossa pitämää puhetta.

Kajoamatta kirjoituksen muihin osiin, lainaan kohdan, josta olen eri mieltä. "Mr. Stadius kiinnitti OIKEUTETUSTI huomiota siihen, että monet meistä vielä taistelevat Suomen Vapaussotaa". Se, että Vapaus yhtyy tähän mr. Stadiuksen kantaan, tuntuu ihmeelliseltä.

En tiedä missä määrin mr. Stadiuksen takana olevat joukot tätä sotaa vielä käyvät, mutta heidän taistelunsa täytyy tapahtua "tuulimyllyjä" vastaan, sillä muuta vastustajaa heillä ei ole.

Ollessani mukana järjestötoiminnassa, muistan että ei enään vuosiin ollut kohteliasta lausua pienintäkään huomautusta Suomen luokkasodasta, sentähden, että se häiritsi "yhteisrintama" yritystä, toisin ajattelevien kanssa. Tuleepa kuluneeksi aikaa, kohta 25 vuotta kun on järjestetty minkäänlaista muistojuhlaa Suomen luokkasodan muistoksi. Vieläkö hiljaisempaa sotaa halutaan?

Tämä ei muuten ole ensi kerta, kun tämä "mysteerio" Suomen luokkasodan uudestaan tappelemisesta, puheen yhteydessä mainitaan. Ihmeekseni kuulin sen jo vuosia sitten omissa juhlissamme. Juhlien päättäjäiskonsertissa pitämässään puheessaan eräs maasta nyt poistunut nuorempi henkilö, heitti syytöksen meille vanhemmille järjestöihmisille, että olemme yhteistoiminnan jarruna, koska tappelemme sitä Suomen luokkasotaa täällä uudestaan.

Olin yhtä ymmällä silloin, niinkuin olen nytkin, että mistä tällainen kanta on päässyt syntymään. Olen vuosien varrella tavannut ja tullut tuntemaan monia entisiä punakaartilaisia, jotka ovat vilpittömästi, kaikella tarmollaan ottaneet osaa joukkotoimintaan, liiaksi korostamatta omaa tai punakaartin osuutta joukkoliikkeessä Suurelta osalta he ovat käsittäneet että Suomen työväenluokan 1918 kärsimä tappio oli vain yksi hävitty taistelu työväenluokan ja koko ihmiskunnan taistelussa paremman elämän puolesta.

Niin hartaasti kuin toivoisimme että Canadan-suomalaiset työläiset löytäisivät yhteisen pohjan etujensa ja kulttuurinsa vaalimiseen, uskon, että ei mennyt Suomen luokkasota, vaan tämän päivän, koko ihmiskuntaa tärisyttävät kysymykset, jakavat ihmiset kahtia, niin myöskin suomalaiset.

Paljon on tapahtunut asioita, senjälkeen kun Suomen luokkasota käytiin, jotka koskevat jokaista ihmistä ja joissa täytyy ottaa kantaa, joka mahdollisesti on erilainen kuin jonkun toisen ihmisen on ollut.

Väittelyä on aiheuttanut Hitlerismin ja fasismin nousu Euroopassa, toinen maailmansota ja sitten tämänpäivän suurin "vedenjakaja" Yhdysvaltojen julma, epäinhimillinen sota pientä ja urhoollista Vietnamin kansaa vastaan.

Niinpä olisi mielestäni varakonsulikin tehnyt paremman palveluksen yhtenäisyyden asialle, jos olisi saanut kuulijansa hyväksymään protestin Yhdysvaltain hirvittävää sotaa vastaan. Me viime kesän juhlissamme hyväksyimme tällaisen protestin Valkoiseen taloon lähetettäväksi, kuultuamme tri Endicottin mainion puheen.

Toivomukseni on siis että koetamme realisesti katsella syitä kansalaistemme hajaantuneisuuteen, eikä tehdä meistä luokkasodan veteraaneista syyllisiä, sillä ne meistä, jotka vielä elossa olemme, olemme siinä kunnossa, että ei meistä ole tappelijoiksi.

Lopuksi Vapauden mainitussa kirjoituksessa lausutaan toivomus, että jätetään historian huoleksi loukkasodan selvittäminen. Mutta minkälainen historia siitä syntyy jos sodan uhrit vaiennetaan. Saksan kansa on jo kauhean vihainen kuulemma, jos hitlerismin julmuuksia pengotaan. Mikä historiallinen yhtäläisyys!

Lähetän tässä tervehdykseni vielä elossa oleville punakaartilaisille, missä olettekin, että muistaisimme ensi tammikuun lopulla tulleen kuluneeksi 50 vuotta siitä, kun olimme pakoitetut tarttumaan kivääriin puolustaaksemme elämäämme, kotejamme, ja juuri saavutettua Suomen itsenäisyyttä, suomalaista porvaria sekä Saksan imperialismia vastaan. Toivon, että vietämme hiljaisen hetken niiden tovereiden muistolle jotka kaatuivat rintamalla ammuttiin sorakuoppiin, tai näänntyivät nälkäkuolemaan vankileirillä.

Sain hiljattain kirjeen Suomesta. Entiset Punakaartilailaiset R.Y. puheenjohtajalta, jossa kysyttiin, tiedänkö onko Canadassa vielä paljon entisiä punakaartilaisia elossa. (Suomessa on noin 5,000). Vastasin että en tiedä ja että se joka tänään on vielä elossa on jo huomenna poissa.

Ivar Kitunen.
Sarnia.

* * *

Kysymys mainitussa toimituskirjoituksessa oli siitä, miten menetellen voitaisiin yhteisiä Suomen itsenäisyysjuhlia järjestää — eikä lainkaan suhtautumisesta työväenliikkeeseen yleensä, punakaartilaiset mukaanluettuna. Vapaus ei ole koskaan karttanut totuuden puolustamisessa työväenliikkeen osuudesta Suomen itsenäisyystaistelussa, eikä tule vastaisuudessakaan karttamaan. Mutta kaikella on aikansa ja paikkansa, eikä yhteistoimintaa saada aikaan missään asiassa jomman kumman osapuolen "ehdoilla" vaan vissien kompromissien perusteella, jotka voidaan yhteiseksi hyväksi kaikkien toimesta hyväksyä.

— Toim.

* * *

PIDETÄÄN VAPAUS ENTISELLÄÄN

Minäkin Vapauden lukijana haluaisin sanoa mielipiteeni siitä laajentamiskysymyksestä ja mielipiteeni on, että harkitaan tämä asia uudelleen ennenkuin sitä päätöstä toteutetaan. Olen varma, että lehtemme ei ole taloudellisesti niin vankalla pohjalla että sen kannattaa tämän kaltaisia suunnitelmia ruveta täyttämään.

Muistetaan suomalainen sananatapa että syö säästäen savea, sanoi sammakko pojalleen. Vaikkapa kolikko olisikin säästössä niin pidetään se sadepäivän varalle. Vaikka eihän kukaan Vapauden tilaaja olisi laajennusta vastaan jos lehtemme olisi taloudellisesti varmalla pohjalla. Mutta ottaen huomioon tämän nykyisen kannattajajoukon, niin se on suuremmalta osalta "klupu kymmenellä" olevaa joukkoa. Hyvin harva nuoristamme on lehtemme tilaaja, kun he ovat koulussa oppineet englannin kielen, niin he myös lukevat englannin kielistä kirjallisuutta.

Tämä nykyinen Vapauden kannattajajoukko pienenee pienenemistään ja tänä päivänäkin on hyvin vaikea saada uusia tilauksia ja mahdollisuudet aina vain heikkenevät.

Toisekseen, tämmöisten suunnitelmien toteuttaminen tuottaa huomattavia lisämenoja, työvoiman ja monen muun asian suhteen. Minun toivomukseni olisi että otetaan tilaajien ja kannattajien yleinen mielipide huomioon ennenkuin aletaan mitään suunnitelmia toteuttamaan. Sillä kun näin menetellään niin on tulevaisuudessakin joukko joka tarpeen tullen ojentaa auttavan kätensä.

Tarzwell, Ont.
Geo.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Ida Hakala, North Bay, Ont., täyttää torstaina, joulukuun 14 päivänä 75 vuotta.

Elisa Salonen, Edmonton, Alta., täyttää lauantaina, joulukuun 16 päivänä 87 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

KYMMENES JOULUKUUTA

Ihmisoikeuksien päivä.

USA haluaa Vietnam kysymyksen YK:hon

Washington. — Yhdysvaltain senaatti hyväksyi viikko sitten yksimielisesti päätöslauselman, jossa kehotetaan presidentti Johnsonia tekemään uuden yrityksen Vietnamin sodan ottamiseksi esille YK:n turvallisuusneuvostossa.

Senaatin demokraattisen ryhmän johtaja Mike Mansfield, jonka aloitteen pohjalta päätöslauselma hyväksyttiin, sanoi senaatin ilmaisevan täten huolestumisensa sodan jatkumisen johdosta. *Mansfieldin mukaan päätöslauselman* päätarkoituksena on pakottaa turvallisuusneuvoston jäsenet ilmaisemaan haluavatko he rauhaa Vietnamiin.

Kysymys oli ensimmäisen kerran turvallisuusneuvoston asialistalla parisen vuotta sitten, mutta neuvoston jäsenet eivät ole ryhtyneet mihinkään toimiin asian johdosta. Etenkin Neuvostoliitto ja Ranska ovat vastustaneet asian ottamista esille neuvostossa.

Russellin tribunaalin päätös:

USA TODETTU SYYLLISEKSI KANSANMURHAAN VIETNAMISSA

Roskilde. — Amerikkalaiset tappavat vietnamilaisia vain sen vuoksi, että he ovat vietnamilaisia, samalla tavalla kuin natsit tappoivt juutalaisia. SiksiYhdysvallat on syyllistynyt kansanmurhaan, sanoi ranskalainen kirjailija Jean-Paul Sartre Russellin tribunaalin päättäjäisistunnossa Roskildessa perjantaina. Tribunaali totesi Yhdysvallat syylliseksi kaikkiin niihin kohtiin, joista sitä oli syytetty: kansanmurhaan, kiellettyjen aseiden käyttöön, vankien pahoinpitelyyn ja pakkotoimiin siviiliväestöä vastaan ja aggressioon Laosia ja Kambodzhaa vastaan.

Tuomioistuin totesi Japanin, Thaimaan ja Filippiinit osasyyllisiksi Yhdysvaltain aggressioon. Tuomioistuimen päätös, jonka luki istunnossa puheenjohtaja jugoslavialainen lakimies Vladimir Dedijer, oli yksimielinen Japanin osasyyllisyyttä koskevaa kohtaa lukuun ottamatta. Kolme tribunaalin jäsentä katsoi Japanin osallistuneen sotatoimiin, mutta ei tahtonut kuitenkaan syyttää sitä aggressiosta.

Tribunaali on hyväksynyt kaikki todisteet oikeina, ilmenee tuomioistuimen varapuheenjohtajan ranskalaisen matemaatikon Laurent Schwartzin oikeudenpäätöksen yhteydessä esittämästä selostuksesta.

Ennen istunnon päättymistä luettiin englantilaisen filosofin Bertrand Russellin sanoma, joka kuului seuraavasti:

— Emme ainoastaan syytä Yhdysvaltoja rikollisista toimista. Täytämme arvokkaan tehtävän. Toimettomuus ja hiljaisuus on rikos Tahdomme tuomita pahan ja herättää omatunnot. Todisteet painavat raskaina Yhdysvaltoja vastaan. Emme tule koskaan unohtamaan niitä. Huolehdimme siitä, että kaikki saavat ne tietoonsa. Meidän tulee tavoittaa amerikkalainen sotilas ja saada hänet oivaltamaan, mitä hän tekee. Meidän on herätettävä vastustusta Yhdysvalloissa, sanoi Russell.

Ennen tuomioistuimen päätöksen lukemista esitettiin istunnossa toisen kerran ranskalaisen Roger Picin Vietnamia esittävä elokuva, jossa näytetään kauhukohtauksia sodasta. Mm. amerikkalaisia ja etelävietnamilaissotilaita nähtiin pahoinpitelemässä ja tappamassa vietnamilaisia siviilihenkilötä ja epältyjä sissejä.

SUOMESTA KAKSI SUURTA PAPERIKONETTA USA:han

Helsinki. — Valmet ja Tampella ovat yhteisesti neuvotellen saaneet Yhdysvalloista kahden suuren paperikoneen tilauksen. Tilauksen arvo on noin 10 miljoonaa dollaria eli noin 40 miljoonaa markkaa ja toimitukset tapahtuvat pääosiltaan vuoden 1969 aikana. Koneiden on oltava käyntikunnossa vuoden 1970 ensimmäisen neljänneksen aikana.

Tilausten merkitys suomalaiselle paperikoneteollisuudelle on monella tavalla merkittävä, sillä ne saatiin kireän kilpailun vallitessa ja mukana kilpailussa olivat amerikkalaiset tunnetut yritykset, joilla oli vielä 7 prosenttisen tuontitullin antama etu puolellaan, kertoivat Valmet Oy:n pääjohtaja Olavi Mattila ja Tampella Oy:n toimitusjohtaja Johan Nykopp järjestetyssä tiedotustilaisuudessa.

Koneiden tilaajana on amerikkalainen suuryhtiö Boise Cascade Corporation, jonka uusi paperitehdas rakennetaan DeRidderiin Louisianaan. Sopimus allekirjoitettiin 24.11.

Tampella toimittaa DeRidder projektia varten yhdistetyn kraftliner- ja säkkipaperikoneen, jonka ohjelmanmukainen vuosituotanto on eurooppalaisissa mitoissa 135,000 tn kraftlineria ja 75,000 tn säkkipaperia. Koneen viiran leveys on 8.3 m (326"), valmiin paperiradan leveys noin 7,65 (302") ja koneen käytön maksiminopeus 915 m/min (3,000'/min).

Valmet rakentaa tähän tehtaaseen suuren sanomalehtipaperikoneen, jonka vuosituotanto on 140,000 tn, viiran leveys niin ikään 8.3 m (326") ja valmiin paperiradan leveys 7.7 m. Koneen työnopeus on 315 m/min (3,000'/min) eli suurempi kuin yhdenkään tällä hetkellä toimivan sanomalehtipaperikoneen koko maailmassa.

Molemmat koneet kuuluvat lajissaan suurimpaan luokkaan maailmassa. Kumpikin paperikone varustetaan Valmetin pituusleikkurilla, jonka työnopeus on 2,280 m/min (7,500'/min).

Molempien paperikoneiden suunnittelutyö suoritetaan Suomessa ja se edellyttää koneiden yhteisestä leveydestä ja samasta rakennenopeudesta johtuen suunnittelun koordinointia Valmetin ja Tampellan suunnitteluosastojen kesken.

Tilaajan puolelta vastaa tehdassuunnittelusta Boise Cascade Corporationin oma suunnitteluosasto sekä Rust Engineering Company, Birmingham Alabama. Mielenkiintoisena lisäpiirteenä todettakoon, että niin ikään Rustin suunnitelmat Owens—Illinoisin ja Pinevillen sulfaattiselluloosa- ja kraftlinertehtaat, joihin Tampella on toimittanut kraftlinerkoneet, sijaitsevat 100 km säteellä DeRidderistä.

Kysymyksiä ja vastauksia

Kysymys: Vaikka olen "laillisen iän" saavuttaneena vanhuudeneläkkeellä, en siitä huolimatta saa sitä uutta Canada Eläkesuunnitelman eläkettä, josta olen yhdessä entisen työnantajani kanssa maksanut eläkekassaan toista vuotta. Mitä pitäisi tehdä asian selvittämiseksi?

— Vapauden lukija.

Vastaus: Esittäkää valituksenne osoitteella: Regional Office of Old Age Security of Department of Health and Welfare, 25 St. Clair Ave. E., Toronto, Ont.

Jos tästä ei ole apua, niin kirjoittakaa osoitteella Minister of National Revenue, Ottawa, Ont. tai jos ette saa häneltäkään tyydyttävää vastausta, sitten osoitteella: Pension Appeals Board. Uskomme teidän olevan oikeutetun saamaan "The Canadian Pension Planin" kuukausittaiset eläkemaksut sillä pohjalla kuinka paljon olette siihen maksaneet. Jos tulonne on ollut sanokaamme $300.00 kuukaudessa, silloin olette oikeutettu saamaan $7.50 jokaista maksamaanne kuukautta kohti; jos tulonne on ollut $400.00 kuukaudessa, silloin olette oikeutettu saamaan $10.00 jokaista maksamaanne kuukautta kohti; tai jos tulonne on ollut $416.67 tai sitä suuremmat, silloin olette oikeutettu saamaan $10.42 kutakin maksamaanne kuukautta kohti.

PÄIVÄN PAKINA

JO ON AIKAKIN MUUTTAA

Ottawasta tuli viikon alussa kauan odotettu tieto siitä, että Canadan avioerolakeihin esitetään vihdoin viimeinkin muutosehdotuksia joiden perusteella päästään ennen pitkään tässäkin asiassa pimeästä keskiajasta ainakin vähän lähemmäksi nykyisyyttä.

Kukaan ei tietenkään halua tavallisen kansan keskuuteen Hollywoodin mallista "perhe elämää" tai paljon naineen asbestitehtailija miljoneerien avioitumisennätyksiä. vedettäväksi tavallisen kansan keskuuteen.

Mutta silloin kun avioliitossa on tullut kahdelle ihmiselle ja heidän huollettavilleenkin maanpäällinen helvetti — kun mitään mahdollisuutta ei enää ole vallitsevien kiistojen ja riitojen sovittamiseksi — on ehdottomasti väärin lain nimissä ylläpitää ja jatkaa tällaista "avioelämää".

Yleisesti myös tiedetään, että Canadassa on tuhansia ja tuhansia onnettomia ihmisiä nimenomaan sen vuoksi, kun heidän perhe-elämänsä on ajautunut syystä tai toisesta karille, mutta heiltä on asiallisesti puhuen kielletty lain voimalla mahdollisuus elämänsä uudelleen aloittamiseksi.

Canadassa on tähän mennessä ja vieläkin mahdollisuus saada avioero vain silloin, jos voidaan "todistaa", että jompi kumpi aviopareista on tehnyt aviorikoksen.

Tämä on tietenkin perua niiltä ajoilta, jolloin katsottiin kirjaimellisesti, että minkä pappi on yhteen liittänyt, sitä ei voi oikeuslaitoskaan erottaa.

Ja tämä tekohurskaus on johtanut todelliseen oikeuden halventamiseen ja lukemattomiin väärinpelaamisiin aina vääränvalan tekoihin asti.

Lain mukaan avioeroa anova pari ei saisi olla missään keskenäisissä neuvotteluissa avioerokysymyksen järjestelystä. Yleisesti kuitenkin epäillään, että aviopuoliset "sopivat" usein keskenään, joko "pitkää tikkua" vetäen tai joitakin muita "mittoja' hyväksikäyttäen, kummasta osapuolesta tulee 'syyllinen" ja kummasta "syyttäjä".

Tämä sellaisenaan on jo nykyisen lain kirjaimen ja hengen pulliveivausta. Mutta kun asia järjestyy siten vaivattomammin, niin sitä kerrotaan käytettävän joukkomitassa.

Suorastaan tympäiseviä ovat ne "salapoliisien" avulla järjestettävät "todistajalausunnot", jotka vaikuttavat siltä, että tällaiset "todistajat" voivat tehdä monta väärää valaa päivässä.

Tavallisena rutiinina on tällaisessa tapauksessa se — ja siinäkin on usein osapuolten yhteinen sopimus pelissä, — että "syyttäjän" lakimies tuottaa "todistajaksi" jonkun yksityisen salapoliisin, joka kertoo miten hän oli "syyttäjän" tai jonkun muun kehoituksesta mennyt "syytetyn" asunnolle tai väliaikaiseen asuinpaikkaan, koputtanut ovea tai soittanut ovikelloa ja "nähnyt" oven raosta, että "aviorikoksesta" syytetyn heila oli huoneessa yöpukeissa tai muuten vähissä tamineissa ja että "syytettykin" oli ilmeisesti ollut yöpuulla.

Kun yksi ja sama salapoliisi antaa yhtenä ja samana päivänä useita tämäntapaisia, miltei sanasta sanaan toistuvia "todistajalausuntoja", niin se aiheuttaa kuvotusta kenen tahansa rintaan.

Ja suorastaan lekkeripeliksi menee esim. senaatin "istunto" silloin kun siellä hyväksytään yksitellen pitkä luettelo Quebecin ja New Brunswickin avioerojuttuja.

Vielä pahempi on kuitenkin niiden ihmisten asema, joiden mies tai vaimo on joko parantumattomana mielenvikaisten parantolassa, elinkautiseen vankilarangaistukseen jostakin suurrikoksesta tuomittu, auttamaton huumausaineiden käyttäjä tai joku muu sellaisessa asemassa oleva henkilö, mistä ei kerta kaikkiaan voi "aviorikoksen" perusteella avioeroa hakea. Siinä ei auta edes väärä vala.

Tällaisten ihmisten asema on kaikkea muuta mutta ei kadehdittava.

On siis jo korkea aika tehdä muutoksia avioerolakeihimme niin, että avioeron saannin perustaa laajennetaan mahdollisimman paljon "aviorikoksen" ulkopuolelle.

Allekirjoittanut on sitä mielipuolta, että avioero olisi myönnettävä aina silloin kun avioliitto on syystä tai toisesta ajautunut peruuttamattomasti karille. on turhaa kiusata ihmisiä yhteiselämän puitteissa silloin jos heillä ei ole enää mitään yhteistä eikä mahdollisuuttakaan toistensa uudelleen löytämiseksi.

Tässä ei ole lainkaan kysymys "aviositeiden" heikentämisestä yleensä, kuten joskus kuullaan sanottavan, vaan sen tosiasian tunnustaminen, että silloin kun ne "aviositeet" ovat peruuttamattomasti katkenneet, ihmisiä ei pidä lain nimissä pitää epäonnistuneen avioliiton orjina.

— Kansikoura.

Urheilua

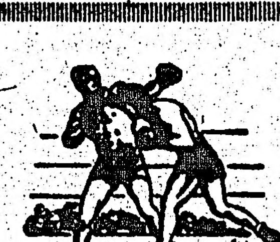

Ruotsin oli tunnustettava Suomi paremmakseen painissa

Helsinki. — Suomi säilytti kolmen pisteen johtonsa loppuun saakka ja voitti Ruotsin painimaaottelussa lukemin 17.5—14.5. Puolueettomat tuomarit eivät sallineet nuhjailua ja niinpä maaottelussa nähtiin sellainen ihme, että käydyistä 32 ottelusta kahdeksassa ajettiin painija matolta passiivisuuden takia. Tämä oli yleisön mieleen, jota oli sekä päiväpaineissa että illalla loppuotteluissa Urheilutalon katsomo lähes loppuunmyyty.

Suomalaispainijoista palkittiin parhaana Risto Björlin, joka otti molemmista vastustajistaan voitot selvällä tavalla. Iltapaineissa Björlin nappasi Jonny Spjuthin selälleen 5.38. Ruotsalaisten parhaaksi arvioittiin Matti Poikala, joka onnistui sikäli erikoisella tavalla, että hänen molemmat Suomea edustaneet vastustajansa ajettiin matolta ilman, että Poikala oli tehnyt itse yhtään pistesuoritusta. Tapaus lienee harvinainen Ruotsi—Suomi maaottelujen historiassa.

BJÖRLIN OTTI SELKÄVOITON

57 kg Risto Björlin — Jonny Spjuth. Ruotsalainen ankkuroi ja esti Björlinin heittoyritykset tekemättä tai yrittämättä itse mitään.

Toisessa jaksossa tuli Spjuthille toinen varoitus. Sen seurauksena otteluun tuli vilkkautta. Björlin sai ruotsalaisen pari kertaa alleen ja toisesta Spjuth ei enää selviytynyt. Kokonelsson vääntö toi Björlinille selkävoiton.

MOLEMMAT ULOS MATOLTA

97 kg Aimo Mäenpää — Lennart Eriksson. Miehet tapailivat ja nojailivat yrittämättä mitään. Tuomarit sallivat sen toisen jakson loppupuolelle, jolloin mitta oli täysi ja molemmille annettiin kolmas varoitus.

63 kg — Markku Seppä — Roland Svensson. Täysin tuloksetonta nujuamista. Seppä tapaili käsivarsiheittoa Eriksson ei yhtään mitään, puolusteli vain. Tuomaristo ei kuitenkaan hennonnut ajaa miehiä matolta ja tuloksena oli ratkaisematon.

87 kg Pentti Punkari — Sven Olsson. Täydellinen kopio edellisestä. Tuloksetonta otteen hapuilua. Molemmilla kaksi varoitusta. Ratkaisematon.

78 kg Arto Savolainen — Jan Karström. Jälleen täydellinen hapuiluottelu. Hapuilussaan miehet olivat kyllä melko pirteitä, joten ensijaksolla annettava "automaattinen" varoitus jäi aionaksi. Tuloksena ratkaisematon.

TASKISEN NISKALENKI TEHOSI

57 kg Raimo Taskinen — Tommy Lacander. Taskinen pyrki selkävoittoon hakien niskalenkilleen otollista tilaisuutta. Lacander otteli varoen ja sai toisessa jaksossa toisen varoituksen. Kolmannen jakson aikana ruotsalainen tuli varomattomaksi ja silloin Taskinen lennätti miehen niskalenkistä siltaan jonka myös mursi.

JÄLLEEN MOLEMMAT POIS MATOLTA

Raskassarja Osmo Hekkala — Arne Robertsson. Hekkala pyrki sidontoihin työntämällä kätensä ruotsalaisen käsien alle. Robertsson kuitenkin osasi puolustautumisen taidon, joten Hekkalan yritykset jäivät tuloksettomiksi. Ottelusta oli käyty 5.40, kun mattotuomari nosti olemmat kätensä ylös kolmannen kerran. Molemmat ajettiin matolta. Maaottelu oli kuitenkin tässä vaiheessa ratkennut.

52 kg Arto Kyllönen — Kjell Fernström. Kyllönen jäi toisella jaksolla omasta yrityksestään alle ja Fernström pääsi kahden pisteen johtoon. Arto yritti tasoitusta ja tätä Fernström käytti hyväkseen nappaamalla lonkkaheitolla Kyllösen ensin ulkopuolelle maton varsin rumannäköisesti ja hetken kuluttua maton reunalla puolilindenillä suoraan selälleen.

78 kg Matti Laakso — Karl-Erik Andersson. Laakso sivalsi ensi minuutilla ruotsalaisen olkavarsiheitolla siltaan ja sai kaksi pistettä. Tämän jälkeen Laakso tyytyi odottelemaan ajan umpeutumista. Toisella jaksolla tuli molemmille varoitus. Muuta ei tapahtunutkaan ja Laakso sai pistevoiton.

LUJAVAUHTINEN LOPPUTAISTO

97 kg — Jouko Arffman — Lennart Persson. Maaottelun päätösottelu, jossa taisteltiin lujasti. Haukiputaan mies ei antanut tippakaan periksi Perssonin ryntäessä lujasti. Lopussa Arffmanin kestävyys petti ja hän alkoi "painimaan aikaa". Se toi varoituksen ja merkitsi voittoa Perssonille. Suomi kuitenkin oli voittanut maaottelun luvuin 17.5—14.5.

Surulla ja kaipauksella ilmoitan, että rakas elämäntoverini, isä, isoisä ja isoisoisä

JOSEPH PEURAMÄKI

kuoli St. Josephin sairaalassa Port Arthurissa 6 päivänä syyskuuta 1967. Hän oli syntynyt Perkjärvellä, Viipurin läänissä, Suomessa, ollen kuollessaan 75 vuoden ikäinen. Hän tuli Canadaan 1909 ja 46 vuotta sitten asettui uudisfarmariksi Kaministiquiaan.

Vainajaa lähinnä suremaan jäi vaimonsa Hilda, kolme poikaa, 11 tytärtä, 42 lastenlasta ja 2 lastenlastenlasta, yksi sisko Canadassa, sisko ja veli Suomessa sekä muita sukulaisia Canadassa ja Suomessa.

Vainaja haudattiin Everest hautaustoimiston kautta syyskuun 9 päivänä 1967, pastori Peden suoritti hautauspalvelun, jonka jälkeen ruumis vietiin sukulaisten ja naapurien saattamana Pohjolan hautausmaahan Kaministiquiassa.

Muistosi sydämeeni suljen nyt,
kaivaten yksin matkaani kuljen.

Vaimosi HILDA.

KIITOS

Kauniit kiitokset kaikille jotka ottivat osaa suruumme.

OMAISET

Ruotsalaisten kuntopohja kestävämpi sanoi Sirenius

Helsinki. — Päättäessämme ottaa maaotteluun puolueettomat tuomarit läksimme siitä näkemyksestä, että tällä tulemme estämään tavanmukaisen tuomareitten taistelun, joista juuri Suomi—Ruotsi maaottelussa meillä on karvaita kokemuksia. Totean nyt, että olemme tässä onnistuneet, lausui SPL:n toiminnanjohtaja Onni Sirenius.

Puolueettomat tuomarit ovat antaneet meille paljon ajattelemisen aihetta. Ilmeistä on, että säännöissä on korjaamisen varaa. Tuntuu hivenen hassulta, että Matti Poikalan tilille tuli näissä paineissa kaksi selkävoittoa ilman, että hän teki yhtään ainutta pistesuoritusta. Kaikki ulosajot ovat olleet oikein sääntöjen mukaan, mutta ovatko ne olleet sitä myös urheilullisesti?

Suomalaiset ovat painitaidollisesti esittäneet parempaa kuin ruotsalaiset. Ruotsalaisten taktinen osaaminen ja kuntopohja on parempi. Tämä selittää sen, että vaikka teknisesti olemme edellä, suomalaisia tuli ajetuksi enemmän matolta kuin vastaavasti ruotsalaisia.

Ruotsalaiset vaativat kummankaan maan tuomari ottamista tuomaristoon.

Heidän tuomarinsa on täällä paikan päällä. Me emme antaneet kuitenkaan periksi. Olen tyytyväinen siitä, että pidimme alkuperäisen kantamme. Näin oli ja on parempi lausui Sirenius.

Suomalaiset Kuvalehdet

tarjoavat teille ja omaisillenne

PARHAAN JOULULAHJAN

	1/1	1/2		
Suomen Kuvalehti Can.	$17.60	9.35	Terveydenhoitolehti Can.	$6.35
Seura	18.70	9.90	Muoti-Sorja	6.35
Hopeapeili	18.70	9.90	Käytännön Maamies	6.05
Kotiliesi	10.45	5.50	Urheilun Kuva-A.	5.50
Suomalainen Suomi	8.25		Omin Käsin	3.85
Nakke (lastenlehti)	8.80		Kotikokki	3.30
Kaunis Koti	6.60			

Seuraavat asiamiehet ottavat vastaan tilauksia ja toivottavat teille
HAUSKAA JOULUA ja ONNEA UUDELLE VUODELLE!

Edmonton, Alta	Irja Kuusela, 11608 139th St.
Kenogami, Que.	Sanni Pekkanen, 51 DuPont St.
Port Arthur, Ont.	Canadan Uutiset, Box 418
Port Arthur, Ont.	Ellen Karila, 301 Bay St.
Port Arthur, Ont.	Finnish Book Store, 317 Bay St.
Sault Ste. Marie, Ont.	Lyyli Nenonen, 331 Albert St. W.
Sudbury, Ont.	Paavo Ruohonen, 357 Burton Ave.
Sudbury, Ont.	Vapaus Publ. Co., Box 69
Timmins, Ont.	Irene Kivi, Box 731
Toronto, Ont.	Aimo Mustonen, 208 Jones Ave.
Toronto, Ont.	Vapaa Sana Press Ltd., 400 Queen St. W.
Vancouver, B. C.	Past. Olli H. Jokisaari, 32 E. Hastings St.

Pääasiamies
H. Ramo, 505 Fifth Ave., New York, N. Y. 10017

(9-14)

Suomen ja NL:n yhteinen varustamo Saimaan kanavaa varten

Leningrad. — Neljän valtionjohtoisen yhtiön muodostama Saimaan Kanavalaivat Oy on suomalaisena osakkaana Saimaan kanavaliikennettä varten jouluk. 1 pnä Leningradissa perustetussa suomalais-neuvostoliittolaisessa varustamossa. Sopimuksen sekayhtiön perustamisesta allekirjoittivat molempien maiden kanavavaltuutetut maaherra Urho Kiukas ja Georgi Piatsetski. Sopimuksen mukaan molemmat osapuolet sijoittavat yhtiöön yhtä suuren pääoman ja sen voitto jaetaan tämän mukaisesti. Uuden varustamon pääkonttori sijoitetaan Helsinkiin.

Varustamotoimintaan liittyvistä yksityiskohdista sovitaan todennäköisesti vasta myöhemmin. Julkisuudessa on esitetty olettamus, että tämän uuden yhtiön toiminta pääsisi alkamaan ensi vuoden alkupuolella. Neuvostoliittolaisina osapuolina ovat uudessa varustamossa Sovtrant- ja Sojuzvneshtrans-yhtiöt.

Saimaan Kanavalaivat Oy perustettiin tänä syksynä. Sen perustajina oli neljä valtionjohtoista yritystä Enso Gutzeit Oy, Neste Oy, Rikkihappo Iy sekä Valmet Oy. Yhtiön johtokunnan puheenjohtajana on hallitusneuvos Hakon Guvenius, joka oli mukana neuvottelemassa Leningradissa tämän uuden sekayhtiön perustamisesta.

Uusi suomalais-neuvostoliittolainen varustamo ei ennen perustamissopimuksen allekirjoitusta annettujen tietojen mukaan tule toimimaan Saimaan kanavalla yksinoikeudella, vaan sinne pääsevät myös muiden varustamoiden alukset.

Nimenomaan Saimaan kanavaliikennettä varten perustettujen varustamojen toiminta on tämän jälkeen Suomen kohdalta lopussa, kun Saimaan Kanavalaivat Oy liittyy uuteen sekayhtiöön. Jo sitä aiemmin perustettu Finnso Oy joutuu lopettamaan toimintansa rahoitusvaikeuksien takia.

500 demokraattia: Johnsonin mentävä

Chicago. — Tyytymättömät demokraatit 52:sta osavaltiosta, jotka vastustavat presidentti Johnsonin Vietnam-politiikkaa, hyväksyivät sunnuntaina senaattori Eugene J. McCarthyn Minnesotasta, presidentin ehdokkaakseen.

Kaikki "edustajat" tässä kaksipäiväisessä "concerned Americans" (huolestuneet amerikkalaiset) kokouksessa olivat yksimielisiä siitä että Lyndon B. Johnson ei saisi olla demokraattien presidentin ehdokkaana ensi vuonna.

Päätös McCarthyn hyväksymisestä oli yksimielinen. Useilla edustajilla oli sinivalkoisia "McCarthy in 68" nappeja. Toisissa rintanapeissa luki "Hyvästi Lyndon" ja "Pois tieltä LBJ".

Gerald N. Hill, sanfransicolainen lakimies sanoi: "Kuka sitten tuleekaan republikaanien ehdokkaaksi, Johnson häviää 1968. Mitä me koetamme tehdä on pelastaa demokraattipuolue."

Tshekkien filmejä tulee Torontoon

Toronto. — Torontolainen näyttelyjen järjestäjä, Leslie Allen ilmoitti keskiviikkona, että hän on ostanut maailman laajuisen yksinoikeuden filmeihin mitä näytettiin Tshekkoslovakian paviljongissa Expossa ja hänen aikomuksenaan on, että teatteri-ravintola, missä niitä näytetään, olisi valmiina täällä helmikuuhun mennessä.

Hän sanoi sanomalehtien haastattelutilaisuudessa että teatterin paikasta päätetään kolmen, neljän päivän aikana, mutta etutilalla on New Toronton ääninäyttämö, jonka omistaa yksi hänen liikekumppaneistaan. Tätä nykyä CBC käyttää tätä paikkaa filmatessaan osia Quentin Durgens TV ohjelmaan.

Tshekkoslovakialaiset filmit, Kino-Automatilla varustetut, jotka antavat tilaisuuden yleisölle äänestää että miten kertomus tulee jatkumaan, olivat mitä halutuimpia ajanvietteitä Expossa. Vierailijat odottivat kuusikin tuntia päästäkseen tähän paviljonkiin.

Kino-Automatin lisäksi Allen hankki mosaiikki-seinä-filmi menetelmän oikeudet ja kolmanneksi Polyvisionin oikeudet.

Mr. Allen sanoi, että hän aikoo periä 3 dollaria katsojilta ja he tulevat tällä yhdellä hinnalla näkemään kaikki kolme prosessia. KinoAutomat (uudella nimellään Push-Button Theatre) teatteriin tulee mahtumaan 600 ihmistä istumaan jota vastoin Expon paviljonkiin mahtui ainoastaan 125.

Hän sanoi ajatelleensa että koska kerran ihmiset olivat halukkaita odottamaan tuntikausia nähdäkseen näitä filmi-esityksiä Expossa, niin oli hän vakuuttunut, että he maksaisivat $3.00 nähdäkseen niitä ilman odotusta.

Mainio itsenäisyysjuhla Don haalilla joulukuun 3 p.

Toronto. — Finlandia kuoron järjestämä Suomen itsenäisyyspäivän juhlakonsertti Don haalilla Torontossa joulukuun 3 päivänä onnistui mainiosti. Juhlayleisöä oli kokoontunut avara Don haalimme melko täyteen.

Väliverhon avauduttua ensimmäiseksi Finlandia kuoro lauloi O'Canada, jonka jälkeen V. Jokela toivotti yleisön tervetulleeksi Suomen itsenäisyysjuhlaan ja Finlandia-kuoron konserttiin. Sen jälkeen kuoro lauloi Suomen kansallishymnin Maamme. Maamme laulun jälkeen seurasikin vielä kolme laulua jotka olivat sopivia juuri Suomen itsenäisyysjuhlaan. "Kaunis kotimaani", jossa soolon lauloi sopraano Aino Heikkinen, toisena oli "Tuonne taakse metsämaan" ja kolmantena "Suomen laulu". Kaikki laulut ohjasi Finlandia kuoron vakituinen johtaja Paul Hietala.

Allekirjoittanut ei lähde maallikkona arvostelemaan kuoron esitysten taiteellista puolta, mutta kuitenkin ei voi olla sanomatta, että voimakkaasti ja kauniisti kaikuivat yli 30 päätä käsittävän Finlandia kuoron laulut Suomen itsenäisyyden kunniaksi Don haalilla.

Juhlapuheen piti Hellen Tarvainen käsitellen puheessaan aikaisempaa historiaa aina 1900 luvulta asti ja kuinka juuri Suomen työväestö otti osaa itsenäisyystoimintaan, vaikuttaen voimakkaasti itsenäisyyden saavuttamiseen, vaikkakin sitten Suomen itsenäisyyden saannin jälkeen historiaa väärennettiin ja yritettiin Suomen työväestö tehdä muka itsenäisyystaistelujen vastustaja.

Mutta sittenkin historia on jo todennut, ja tulee lisää valaisemaan kansalle totuuden ja lyömään Suomen vapaussota-sadut muine vääristelyineen historian roskakoriin.

Puhe olisi liian pitkä lyhyestikin tässä yhteydessä selostaa ja Vapauden lukijat saavat muutenkin oikeita tietoja Suomen itsenäisyydestä. Toistaen kuitenkin puheen loppusanat: "Me kaukana täällä toivotamme onnea Suomen itsenäisyyden juhlavuodelle, laulaen, soittaen, kotitanhuvia muistellen. Toivotamme onnea tuhatjärvien maalle, sen kansalle ja tulevaisuudelle. Työväen liikkeen isänmaankäsite voidaan lyhyesti sanoa runoilijan sanoilla: "Isänmaani ei ole menneisyys . . . Isänmaani on tulevaisuus . . . ja tuon tulevaisuuden huomenkellot ovat jo soineet".

Juhlapuheen jälkeen lauloi Paul Hietalan johdolla paljon pidetty Mixtette, 4 poikaa ja 2 tyttöä, neljä laulu, joista yksi oli suomalainen kansanlaulukin. Studio One School of Dancing antoi 5 hienoa tanssiesitystä joista yleisö piti kovasti, ja olisikin mukava jos vielä toistenkin saataisiin nähdä heidän esityksiään.

Väliajan jälkeen esiintyi 7-henkinene soittoyhtye G. Gustafsonin johdolla, antaen kolme soittoesitystä. Runon "Havaitkaa" lausui taidokkaasti vanha veteraani Eino Tarvainen, jonka jälkeen Martti Vuori huvitteli yleisöä sepittelemillään kupleteilla, joiden mukana käväistiin aina viime kesän Suurjuhlillakin Tarmolassa.

Voimisteluesityksiä antoi meidän Yrityksen tytöt, joista yleisö piti kovasti ja kuului kuiskeita penkkiriveistä, että kyllä nuo tytöt voisivat esiintyä vaikka Ed. Sullivanin TV-näytöksissä, eivätkä olisi yhtään huonompia kuin toisetkaan esitykset. Olkoon nämä kuiskeet tunnuksena Yrityksen tytöille.

Finlandia kuoro lauloi vielä viisi laulua, viimeiseksi Finlandia ja siihen loppuikin arvokas ohjelma synnyinmaamme Suomen 50-vuotisjuhlassa jota viettivät Toronton suomalaiset työläiset Don haalillaan. Yleisö hajaantui tyytyväisenä kotiinsa kotimaan tanhueitaan muistellen.

Tässä aivan meinasi unhoittua, että ohjelman välissä luettiin tervehdys myöskin Suomesta, Helsingistä Suomi-Seuralta.

Suomen itsenäisyysjuhlan merkeissä. — V.K.

Kultakanta pieneni USAssa

Washington. — Yhdysvaltain kultakanta laski viime lokakuussa alhaisimmaksi sitten vuoden 1935, ilmoitti liittovaltion keskuspankki torstaina.

Kultavarat laskivat 38. milj. dollaria 13,039 miljoonaan dollariin. Valtiovarainministeriön mukaan 21,4 milj. dollaria tästä on kotimaisia ostoja. Kauppa on muutenkin ollut "kohtuullista".

Marraskuun alussa Yhdysvalloilla oli 134 milj. dollarin arvosta kultaa.

SUOMEN UUTISIA

Suomi-Seura r.y:n itsenäisyyspäivän tervehdys

Itsenäisen Suomen 50-vuotisjuhlavuosi on lähenemässä loppuaan. Tämä vuosi on ollut meille juhlien vuosi, mutta samalla se on antanut tilaisuuden silmäillä 50-vuotisen itsenäisyyshistoriamme aikaansaannoksia ja luoda tulevaisuuden näköaloja.

Olemme itsenäisyytemme aikana joutuneet kokemaan sotia ja lamakausia, mutta myös rauhan vuosia ja uutteran jälleenrakennuksen aikoja. Monista taloudellisista takaiskuista huolimatta olemme saaneet kehityksen pyörät pyörimään, niin että voimme katsoa ylpeinä saavutuksiamme. Suomalaiset naiset ja miehet ovat niittäneet maailmanmainetta ja lisänneet maansa kunniaa urheilun, musiikin, kirjallisuuden, taiteen ja eri tieteiden aloilla. Köyhästä maatalousvaltaisesta maasta on samalla kasvanut ripeästi kehittyvä teollisuusmaa, jonka tuotteet korkean laatunsa avulla ovat löytäneet tiensä kaikkialle maailmaan.

Mutta kehitys on vielä kesken. Juuri suoritettu devalvaatio on merkkinä siitä, ettei maan talouselämää ole kyetty saamaan vielä tukevalle pohjalle. Näemme edessämme edelleen vaikeita ongelmia. Yhä enemmän on siksi meidän jokaisen uurastettava, jotta maan kaikki kehitysmahdollisuudet saadaan hyödyttämään pyrkimystä eteenpäin, yhä parempaan ja parempaan.

Me tiedämme, että suomalaisilla siirtolaisilla on suuri osuus maamme tunnetuksi tekemisessä maailman markkinoilla. Samalla kun kiitämme tähänastisesta, toivomme Teidän kaikkien jatkavan suuriarvoista työtänne Suomen hyväksi.

Haluamme lähettää sydämelliset terveisemme juhlivasta Suomesta kaikkialla maailmassa asuville maanmiehillemme ja aivan erityisesti niille, jotka ovat kokoontuneet yhteen viettämään Suomen 50. itsenäisyyspäivää omissa juhlatilaisuuksissaan.

Helsingissä itsenäisyysvuonna 1967.

Suomi-Seura r.y.

Puheenjohtaja Rainer von Fieandt

Toiminnanjohtaja Tauri Aaltio.

KOTIMAASSA TIEDUSTELLAAN Viljami Ahl

Hänen isänsä Kalle Kustaa Ahl'in synt. Kauhavalla 1.9.1887, kuollut 18.9. 1962, viimeinen osoite oli Ost. New Port Richey, Fla.

Viljami Ahl'ia tai henkilöitä, jotka hänestä jotain tietävät pyydetään ottamaan yhteys Suomi-Seuraan osoitteella Mariank. 8, Helsinki 17, Finland.

ROHKEUTTA

Mies jolla oli kova hammassärky oli kuolemaan asti peloissaan. Ymmärtäväinen hammaslääkäri kaatoi hänelle ison kulauksen viiniä.

Mies heitti sen kurkkuunsa ja toisen perään. "No niin', sanoi lääkäri, "joko rohkeus palasi?"

"Jo", virnisti mies, "tahtoisinpa nyt nähdä kuka uskaltaa yrittää koskea hampaitani."

VIISAS VAI VIISASTELIJA

Henkivakuutusyhtiöt ovat tulleet siihen tulokseen, että New Yorkin itäpuolella ihmiset elävät kauemmin kuin muualla maassa. Niinpä he lähettivät joukon kokeneita virkailijoita sinne keskustelemaan paikkakuntalaisten kanssa.

He löysivätkin miehen joka oli jo 97 vuoden ikäinen ja esittivät hänelle paljon kaikenlaisia kysymyksiä.

"Koska te olette asunut täällä kaikki nämä vuodet, niin minkä sanoisitte olevan kuolevaisuusmäärän?"

"Noh," sanoi vanhus, "sanoisin sen olevan yksi henkeä kohti."

Tilatkaa Vapaus!

UUSIA MENESTYSROMAANEJA

CATHERINE GAVIN:

VERENPUNAINEN KUU

319 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Italian vapaustaistelun värikkäät ajat ovat "Linnoituksen" tekijän uuden romaanin aiheena. Tapahtumat siirtyvät Kalifornian kultakentiltä pieneen ranskalaiseen kylpyläkaupunkiin, Tulleries'n sihisevien kaasulamppujen kajosta joutilaana uinuvalle Rivieralle. Kokoavana voimana on sorretun kansan pyrkimys vapauteen, Italian risorgimento — lyösnousemus. Tosiasioihin perustuva tieto muodostaa luotettavan taustan, jolle rohkea mielikuvitus hahmottaa omalaatuisen kiehtovan aikakauden.

ANNIKKI SANKARI:

SYYSKUUSSA

290 SIVUA — HINTA SID. $4.50

Annikki Sankarin romaanissa seurataan yhden illan, yön ja päivän tapahtumia. Vuorotellen äitiä ja tytärtä. Eevan tyhjään lauantaihin purkautuu kokonainen kokemuksien sarja. Hän tapaa miehen, josta on jo luullut luopuneensa. Hän antaa periksi ystävättärensä houkutuksille ja lähtee ravintolaan. Lujat päätökset murenevat toinen toisensa jälkeen, ilta ja yö jatkuvat pitkään. Aamutunneilla alkaa toisenlainen kierros. Tyttöä etsimässä. Ullamaijan koulutovereiden kotien ovilla hänelle vain puistellaan päätä. Tyttöä ei ole näkynyt.

MARIA ROLNIKAITE:

EN VOI VAIETA

232 SIVUA — HINTA SID. $4.25

Me olemme lukeneet Anne Frankista emmekä voi unohtaa häntä. Tässä on toinen hänen kaltaisensa, hänen ikäisensä tyttö, joka kotikaupungissaan Vilnassa kertoi päiväkirjalleen nuoren elämänsä iloisista tapahtumista. Sitten hän koki kauhun: hirveät uutiset, sodan, eron vanhemmista, elämän ghetossa, umpeen muurattujen katujen sokkeleissa. Maria ei luopunut muistiinpanoistaan. Pieni'le paperi'apuille hän teki tunnontarkkoja merkintöjä. Keskitysleirillä hän jatkoi kirjoittamista — sementtisäkkien riekaleisiin. Kun paperi loppui, hän opetteli asiat ulkoa, painoi ne verikirjaimin mieleensä. Muistamisen halu auttoi häntä kestämään.

"Jälleen yksi niitä kirjoja, joihin soisin jokaisen ihmisen tutustuva, joita soisi luettavan, ajateltavan. Ei pidä unohtaa — olemme edelleen vastuussa." — Ilmari Jäppinen, Jyväskylän Ylioppilaslehti.

DAPHNE DU MAURIER:

HAUKAN LENTO

315 SIVUA — HINTA SID. $4.40

Aurinkolaseja, huiveja, matkapostikortteja. Roomalaisen hotellin aula kiehuu amerikkalaisista ja englantilaisista turisteista. Kiihtyneiden naisten ahdistama opas on tukehtumaisillaan. Tunnelma on katossa, sillä edessä on lupaava ilta, "Rome by Night". Mutta lähtöhetkellä kaksi puuttuu.

Näiden kahden Via Venetolla harhailevan opettajattaren tähden opas, Armino Fabbio tekee harkitsemattoman eleen. Naisten hurskas päivitte'y saa hänet työntämään suhteettoman määrän liiroja kerjäläisen kouraan. Yöllä samainen vanhus murhataan. Tämä sinetöi Arminon tulevan kohtalon, hän joutuu jännittävien, mystillisten tapahtumien verkkoon. Vahva kirja — Rebekan veroinen.

NIKOLAI LESKOV:

VALITUT KERTOMUKSET

401 SIVUA — HINTA SID. $3.60

Nikolai Leskov on venäläisen kirjallisuuden yksinäinen susi, jonka tuotanto aikalaiskriitikot kaltoin kohtelivat. Ensimmäisissä kertomuksissaan ja romaaneissaan, hän taisteli maaorjuutta vastaan ja arvosteli vallankumouksellisen sivistyneistön nihilistisiä aatteita. 1870-luvulla hän kirjoitti tuotantonsa ansiokkaimman osan, joka kuvailee maalismiljöötä, papistoa ja lahkolaisia. Tältä kaudelta ovat peräisin useimmat kertomukset Juhani Konkan toimittamassa teoksessa.

Kertomuksissa levittäytyy eteemme yhdeksännentoista vuosisadan tsaarivaltakunta. Kertomusten realismiin ja satiiriin yhdistyy usein annos tyypillisesti slaavilaista sadunomaisuutta. Mestarillisesti toteutettu juonlaines ja loistava sanallinen ilmaisu tekevät niistä nautittavia kokonaisuuksia.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Siion Seurakunta
33 Lorne St. S. Sudbury
KOKOUKSET
Torstai, 7.30 Raamattutunti
Sunnunt. 10 Pyhäkoulu
10 Aamukokous
7 Herätyskokous
Radiolähetys joka sunnuntaiaamu klo. 8.30, radioasema CHNO—900.
TERVETULOA!

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
63 Eyre St., Spruce kadun kulma.
SUDBURY

HYVÄ VALIKOIMA
KAIKENLAISIA
SORMUKSIA
timanteista lähtien
KOHTUULLISIN HINNOIN
MIKE MIZUIK JEWELLERS
123 CEDAR STREET
Puh. 674-1354
Vastapäätä Bell Telephone raken.
(7-9)

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Naistenkerhon kokous Finnish haalilla tiistaina, joulukuun 12 päivänä kello 7 illalla.

Sävelkuoron harjoitukset Finnish haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 illalla.

Suomen itsenäisyyspäivän juhlaa vietetään Finnish haalilla sunnuntaina jouluk. 10 pnä 2 ip.

CSJ:n Wanupin osaston kokous pidetään Tauno ja Sally Hakalan kodissa Wanupissa maanantaina, joulukuun 18 pnä, alkaen kello 7.30 ip.

Lasten volmisteluharjoitukset on Wanupin haalilla ensi sunnuntaina, 10 pnä, alkaen kello 11 ap. Saapukaa lapset harjoittelemaan ohjelmaa Finnish-haalilla vietettävää lasten joulujuhlaa varten.

Työn Puist'n sauna on auki tavalliseen tapaan, paitsi joulu ja uudenvuoden aattojen johdosta se on auki sunnuntaina 24 ja 31 pnä kello 9 aamulla 3 iltapäivällä.

Vuosikokousta valmistava kokous pidetään tammik. 14 pnä kello 2 ip. Sitä ennen nautitaan miesten valmistama mojakkapäivällinen.

Lasten joulujuhla on Finnish haalilla sunnuntaina, jouluk. 17 pnä, klo 2 ip. Sudburyn ja Wanupin lapset esittävät ohjelman. Tervetuloa.

Kevätkauden ohjelman suunnittelukokous pidetään jouluk. 20 pnä klo 7 ip. Osaston johtokunta ja eri toimikuntien edustajat saapukaa esittämään omia ehdotuksianne.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

Suomalainen Turkkuri Sudburyssa
Lyhennyksiä, korjauksia, muodistuksia y.m. turkisalan töitä ammattitaidolla.
UUSIA TURKKEJA tilauksesta mittojen mukaan.
JACK'S FUR SHOP
PUH. 673-2718
3 FIR LANE SUDBURY
(18-25-2-9)

Sudbury hyväksytty kehitysalueeksi missä hallitus auttaa kevyttä teollisuutta

Teollisuuden uskotaan Sudburyn piirissä laajenevan lähitulevaisuudessa sen johdosta kun kaupunki on hyväksytty alueeksi, mikä voi anoa maakuntahallitukselta ns. yhdenvertaistuttamisapua teollisuustoiminnan edistämiseksi. Tiedon siitä, että Sudbury voi päästä osalliseksi tästä ohjelmasta, antoi keskiviikkona pormestari Grace Hartman.

Suunnitelma astuu voimaan heti ja jos sen tarjoama hyöty käytetään täydellisesti tarkoittaisi se kipeästi tarvittavan kevyen teollisuuden kasvua alueella ja laajempia työmahdollisuuksia. Opiskelijat, joita suuri joukko vapautuu kouluistamme keväisin, voisivat jäädä tänne sen sijaan, että he lähtevät suuremmille paikkakunnille käyttämään kouluissamme saamiaan tietoja. Kuntien verotulot lisääntyisivät ja huomattava tuloilsa koituisi maakuntahallituksenkin raha-arkkuun.

"Tämä on suurenmoinen uutinen", sanoi Hartman. "Olen varma, että haluttu teollisuuden sijoittautuminen alueelle tarvitsee vain pienen alkusysäyksen."

Meidän tulisi viivyttelemättä anoa rekisteerausta hän lisäsi.

Rekisteeraus on suoritettava kesäkuun 30 päivään mennessä v. 1969. Jos sitä ei ole siihen mennessä tehty, raukeaa se itsestään.

Maakuntahallituksen uuden teollisuusohjelman mukaan avustusta myönnetään kolmessa eri tapauksessa:

Kevytteollisuutta harjoittaville yhtiöille, jos ne uusivat välineitään tai tekevät hyväksyttäviä parannuksia entisiin.

Varastorakennukset tai muut niihin liittyvät, joilla on suora yhteys kevyeen teollisuuteen, ja jotka voivat huomattavasti auttaa alueen talouselämää paikkakunnalla, missä on vähän tai ei ollenkaan pienteollisuutta.

Turistiliikkeet, jotka katsotaan tehokkaasti palvelevan alueen turistiliikettä.

Yhtiöille annetaan avustusta seuraaville ehdoilla: Uusien teollisuusrakennusten hyväksi. Jos 75 prosenttia koneista on uusia, voidaan avustusta anoa myös niille koneille. Jos yhtiö voi ostaa tai vuokraa tyhjänä olevan rakennuksen, ja sijoittaa sitten 75 prosenttisesti uuden koneiston, silloin on mahdollisuus saada avustusta uudelle koneistolle.

Laajennuksia suunniteltaessa yhtiön tulee lisätä lattiapinta-alaansa 5,000 neliöjalalla tai 10-prosenttisesti entisestä pinta-alastaan, kumpi tahansa niistä on suurempi. Koko tämä lisätty lattiapinta-ala on käytettävä saman yhtiön toimesta kevyen teollisuuden hyväksi. Jos lisättyyn pinta-alaan hankittavasta koneista on 75 prosenttia uusia laitteita, avustusta on saatavissa niidenkin kohdalta.

Avustusta ei myönnetä pesuloille eikä parturiliikkeille eikä muille sen kaltaisille.

Avustusmäärien suuruudet ovat 33.3 pros. 250,000 dollarin rakennukseen ja kalustoon.

Avustussummat ovat korkovapaita viiden vuoden ajan.

Ensimmäisen vuoden lopussa yksi kymmenesosa summasta annetaan anteeksi ja sama toisen vuoden lopussa jne. viidennen vuoden loppuun saakka. Kuudennen vuoden lopussa, jos yhtiö näyttää pysyvän paikkakunnalla missä avustus on annettu ja osoittaa tyydyttävää toimintaa, saa se loputkin avustussummat anteeksi.

Lastenkomitean kiitos bingosta

Lastenkomitea haluaa lausua lämpimät kiitokset kaikille, jotka auttoivat lahjoituksilla ja tulivat pelaamaan bingoa, joka oli järjestetty lastentoiminnan hyväksi. Tällä kertaa bingo oli tarkoitettu varojen hankkimiseksi t.k. 17 vietettävää lasten joulujuhlaa varten. Onhan se aikuisten sydäntä lämmittävää nähdä kuinka lapsukaiset onnesta säteilevin silmin ottavat vastaan pukin tuomiset, vaikka vaatimattomatkin.

Lasten joulujuhla on siis Finnish haalilla joulukuun 17 päivänä kello 2 iltapäivällä.

Myös Wanupin lapset osallistuvat tähän iloon.

Lydia Pulli kuoli keskiviikkona

St. Josephin sairaalassa kuoli keskiviikkona joulukuun 6 päivänä 1967 Lydia Tall Pulli o.s. Rumukkainen, ollessaan 70:llä ikävuodellaan.

Hän oli syntynyt Suomessa ja tullut Canadaan vuonna 1928 asettuen asumaan Garsoniin, missä hän oli kuolemaansa saakka.

Hänen miehensä John kuoli vuonna 1966.

Vainajaa lähinnä suremaan jäivät: tytär, mrs. Fred (Margaret) Kamula ja poika Martin Tall, molemmat Garsonissa sekä kuusi lastenlasta. Myös sisko mrs. William Kangas, Kaliforniassa.

Hautaustoimitus tapahtuu Jackson & Barnard hautauskappelista lauantaina joulukuun 9 päivänä kello 2 ip. ja haudataan Park Lawn hautausmaahan.

SAIRASLISTALLA

Tili Hänninen, Long Lakelta, on hoidettavana Sudbury Memorial sairaalassa huoneessa No. 319. Hän voi ottaa vastaan vieraita.

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
184 Elgin St. S., Sudbury

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Varkaus miesten vaatekaupasta

Omalaatuinen varas on vieraillut Durham kadulla sijaitsevan Joe Lesarin miesten vaatekaupassa.

Järjestyspoliisi Henry Fournier sanoi, että varas oli särkenyt liikkeen kattoikkunan ja tunkeutunut siitä sisälle, pukenut ylleen kokonaan uuden vaatekerran ja jättänyt siististi asetettuna omat vanhat vaatteensa kauppaan. Hän oli ottanut vielä 35 dollaria taskurahaa liikkeestä.

Suomen ja NLn kaupalle ennätyspuitteet v. 1968

(Jatkoa sivulta 1)

kuin suomalaisen metsätyövoiman kaupallinen käyttäminen Neuvostoliitossa. Suomen ja Neuvostoliiton yhteistyö seuraavan eli 5. pitkäaikaisen kauppasopimuksen puitteissa on tutkittavana nykyisten, osittain muuttuneiden olosuhteiden pohjalta. Rautatiekaluston hankinta ja rautatiellä tapahtuvan yhteistyötä varten työryhmä tekee tutkimuksia. Maantieliikenteen ja tavaraliikenteen sopimuksen valmistelu on annettiin suositus.

Yhteistyökomissio kokoontuu seuraavan kerran Helsingissä kesäkuussa.

Itsenäisyys ja rauha kuuluvat yhteen

Helsinki. — Totuus kulkee eteenpäin vaikka raskaiden uhrien kautta. Tämän päivän itsenäisyysjuhlat alkavat saada oikean sisällön, niistä on tullut rauhan ja Suomen ja Neuvostoliiton ystävyyden juhla. Tänään maamme johtavat henkilöt hallitusta myöten tunnustavat lokakuun vallankumouksen merkityksen Suomen itsenäisyydelle. Tasavallan presidentti Urho Kekkonen osallistui Lokakuun vallankumouksen 50-vuotisjuhliin Moskovassa.

Suomen itsenäisyyden 50-vuotisjuhlille saapuu huomenna neuvostohallituksen valtuuskunta ja hallitusvaltuuskunnat kaikista Skandinavian maista. Näin itsenäisyysjuhlat saavat sisällön, jonka kansan laajat joukot tuntevat omakseen. Ne ovat rauhan ja ystävyyden juhlia, lausui pääsihteeri Mirjam Vire-Tuominen Helsingissä sunnuntaina.

Puheessaan Vire-Tuominen lausui edelleen mm:

— Tsaarin Venäjä ei olisi Suomelle koskaan antanut itsenäisyyttä. Sitä ei antanut myöskään maaliskuun porvarillisen vallankumouksen jälkeen muodostettu väliaikainen hallitus. Kerenskiltä Suomen itsenäisyyden tunnustamista odotettiin turhaan. Vasta bolshevikkien noustua valtaan Lokakuun suuressa sosialistisessa vallankumouksessa he saattoivat voimaan periaatteen kansakuntien tasavertaisista oikeuksista. Tältä pohjalta neuvostovaltio maailman ensimmäisenä maana tunnusti Suomen itsenäisyyden. Vasta kun Vladimir Iljitsh Lenin allekirjoitti itsenäisyysasiakirjan, vahvistivat muut valtiot sen.

Itsenäisyys ja rauhan asia kuuluvat yhteen. Jos emme myönnä muiden kansojen tasavertaisia oikeuksia itsenäisyyteen ja ihmisarvoiseen elämään, miten voimme puolustaa oman kansamme oikeuksia. Siksi nyt itsenäisyyspäivänä meidän on syytä muistaa Vietnamin kansa, joka tänään taistelee kansallisen vapautensa puolesta.

Pieniä neuvoja

Koruompeluliinoja pestessä annetaan niiden ensin liota piimässä useita tunteja ja sitten pestään varovaisesti saippuavedessä. Näin saadaan hienoimmatkin koruompelutyöt kauniin kirkkaiksi.

Kyl meil vaa on ko lööräs vaa, ja sitä kute ol ei tarvitakka.

Kalanti.

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Nykyaikainen hautaustoimisto, omistautunut hienotunteiselle palvelulle kaikkien uskontojen traditsiooneissa.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

Romanttista jännitystä – suursuosittuja tekijännimiä "kuukauden kirja"-sarjan romaaneissa

DOROTHY EDEN:
BELLA
320 SIVUA - HINTA SID. $4.60
Ennen avioliittoaan Guyn, Ravenscroftin linnanherran kanssa kaunis Bella oli ilman omaa syytään tullut sekoitetuksi koko 1800-luvun Lontoota järkyttäneeseen skandaaliin ja joutunut sisarensa kanssa nuoria tyttöjä tunnottomasti hyväkseen käyttävän rikollisjoukon käsiin. Vain Guy uskoo Bellan kertomuksen ja ottaa sisarukset suojelukseensa.
"Juoskaa, älkää kävelkö, lähimpään kirjakauppaan. Takaamme että vietätte henkeä salpaavan lukuillan — ja viimeisen sivun jälkeen jännityksenne laukeaa rentouttavasti ennen unen tuloa", kirjoittaa Boston Globe tästä suursuosion saaneesta romaanista.

VICTORIA HOLT:
SEITSEMÄS NEITSYT
323 SIVUA - HINTA SID. $4.65
Kuuluisan tekijän jännittävä romaani mökin tytöstä, joka raivaa tiensä aatelislinnan valtiattareksi.
Legendan mukaan kuusi luostarin noviisia ja yksi nunna olivat hairahtuneet, ja rangaistukseksi noviisit muuttuivat kiviksi ja nunna muurattiin elävänä luostarin seinään.

DAVID BEATY:
SEIREENIN LAULU
243 SIVUA - HINTA SID. $4.65
Anne Corby tapaa miehensä, englantilaisen lentoyhtiön päälentäjän, alaisilleen järjestämillä cocktail-kutsuilla nuoren lentokapteenin Philip Mathesonin ja tuntee voimakasta vetoa häneen. Jo harmaantuva aviomies tarkkailee mustasukkaisena nuorta säteilevää vaimoaan.

THERESA CHARLES:
AINOA RAKKAANI
230 SIVUA - HINTA SID. $4.25
Jännittävä ja lumoava tarina tytöstä, joka uudenlaisena naisena, uusin kasvoin lähti etsimään menneisyyttään ja rakastettuaan.

Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

E. Hautala kuoli torstaina

Pitkän aikaa Sudburyn seudulla asunut Edla (Mäkelä) Hautala, kuoli torstaina, joulukuun 7 päivänä Powell Riverillä, B.C:ssa, pitkäaikaisen sairauden murtamana. Noin 4 vuotta Powell Riverilla asunut mrs Hautala oli kuollessaan 78 vuoden ikäinen.

Suremaan jäi kaksi tyttöä, Elvi Lujanen perheineen Powell River B.C. ja Orvokki Hämäläinen Suomessa, sekä 8 lastenlasta ja 5 lastenlastenlasta.

Hautaus toimitetaan Crestview hautaustoimistosta, Powell Riverilla, B.C., lauantaina joulukuun 9 pnä kello 2.30 ip.

Vanhalta mieheltä ryöstettiin täällä eläkemaksu-rahat

Neljä rosvoa — kaksi naista ja kaksi miestä — hyökkäsi torstaina Borgia-kadulla Waters townshipissa asuvan 76-vuotiaan Jussi Lindenin kimppuun, repivät hänen housunsa oikeanpuoleisen lahkeen taskun kohdalta polven alapuolelle asti ja veivät häneltä rahakukkaron, missä oli noin $105.00 rahaa ja erinäisiä henkilökohtaisia papereita.

Ryöstön jälkeen Linden meni läheisseudulla olevalle poliisiasemalle mistä luvattiin ryhtyä toimenpiteisiin asian tutkimiseksi.

Mr. Linden oli aikaisemmin käynyt Durham kadulla olevassa Toronto Dominion pankissa vaihtamassa kuukausittaisen vanhuudeneläkeshekkinsä.

Hän uskoo, että ko. naiset näkivät hänet siellä. Toinen, rotevampi naisista, oli hänen arvionsa mukaan noin 35-vuotias ja pienempi nainen jonkun verran nuorempi.

Rosvot hyökkäsivät takaapäin hänen kimppuunsa ja kun Linden yritti puolustaa itseään, niin kaksi miestä painoi häntä maahan isomman naisen repien miehen vaatteita kiskoen rahapussin hänen taskustaan.

NYT ON ILMESTYNYT
TASKUKALENTERI 1968
Hankkikaa itsellenne tämä pieni taskukokoinen tietojen kirja
Hinta 75c
(Ynnä 4c myyntiveroa, ainoastaan Ontariossa)
Vapaus Publishing Company Limited
P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Maitorahkaa jouluruokiin

Maitorahkaa voidaan käyttää lähes sellaisenaan tai maustaa sitä eri tavoin. Tällöin siitä saadaan maukasta ja terveellistä voileipien päällystettä tai voileipäkakkujen täytettä ja erilaisten salaattien, esim. sieni-, kasvis- ja peruna- sekä sillisalaattien kastiketta.

Pieni kermanlisäys pehmentää maitorahkan makua, mikäli se tuntuu liian happamelta.

Erilaisten kohokkeiden ja munakkaiden täytteeksi sekä pannukakkuihin ja lihapulliin voidaan maitorahkaa mainiosti käyttää. Maitorahka sopii myös lukemattomien jälkiruokien, kuten hedelmäsalaattien, hyytelöiden, kohokkaiden, vaahtojen ja juomien perusaineeksi.

MAITORAHKAN VALMISTAMINEN KOTONA

Vaikka rahkaa saa kaupoista (cottage cheese), sitä voi myös helposti valmistaa kotona. Lähtöaineena on piimä, viili tai maito, joka hapatetaan piimäksi. Maitona sopii parhaiten käytettäväksi kuorittu maito tai rasvattomasta maitojauheesta valmistettu maito. Viimeksi mainittu happanee aivan yhtä hyvin kuin mikä muu maito tahansa ja sitä paitsi on erittäin edullista juuri rahkan valmistukseen. Käyttämällä vain vähän vettä maitojauhe-vesiseoksen valmistukseen voidaan siitä tehdä niin valkuaispitoinen, että saatu rahkamäärä on moninkertainen kuoritusta maidosta tai piimästä saatuun määrään verrattuna. Rahka valmistetaan siten, että piimä, viili, josta päälliset on otettu talteen lisättäväksi valmiin rahkan joukkoon tai maito, jota on hapatettu pari kolme päivää eli niin kauan, kunnes hera siitä jo vähän erottuu, pannaan tulenkestävässä vadissa uuniin, mietoon lämpöön. Valmistus tapahtuu kätevästi mm. uunin jälkilämpöä hyväksi käyttäen. Välillä leikataan hyytynyt aines veitsellä ristiin, jotta hera paremmin erottuisi ja piimän tai maidon kaikki valkuaisaineet saataisiin hyytymään. Hera valutetaan tämän jälkeen erilleen siivilävaatteen läpi ja kuiva aines, rahka on valmista käytettäväksi.

Nopeatekoisia joululahjoja

Moni antaisi mielellään omatekoisen joululahjan, mutta varat eivät aina riitä kalliiden tarpeiden ostoon ja aikakin käy jo vähäiseksi. Seuraavassa annamme muutamia ohjeita, joilla ainakin nuoret tytöt voivat koulutovereitaan ilahduttaa tai valmistaa itselleen halpoja koruja.

HELMET SAVESTA

Tarvikkeet: muovailu savea (sitä saa askarteluliikkeistä) lukkolaite ja lujaa lankaa t. nailonsiimaa. Puikko ja pari erikokoista naulaa. Himmeää huonekalulakkaa ja liimaa.

Savea "leivotaan" kunnes siitä tulee notkeaa ja tasaista (se ei saa halkeilla). Sitten savi leivotaan pötköksi, josta leikataan veitsellä helmen kokoisia palasia. Helmistä voi tehdä hiukan eri kokoisia ja muotoisia.

Savihelmet voivat matkia alkuasukaskansojen helmiä, jotkut voivat olla pyöreitä, toiset pitkulaisia ja jopa arpakuution muotoisia.

Koristelu tehdään puikolla tai naulolla. Helmiin pistellään reikiä joko riviin tai sikin sokin ja piirretään viivoitusta. Lisäksi naulan kannalla voi painaa syvennyksiä tai helmiä muotoillaan sormin halutun mallisiksi. Helmet voi myös jättää kokonaan koristelematta.

Lopuksi helmiin painetaan puikolla reikä, josta ne myöhemmin pujotetaan nauhaan.

Korvakorut voi tehdä samalla tavalla ja kaupoissa on myytävänä kipsiä, johon ne voi kiinnittää liimalla.

Kun helmet ja korvakorut on muotoiltu, voidaan ne polttaa polttouunissa, jos sellainen on, mutta niistä tulee tarpeeksi kestävät, jos niiden annetaan olla lämpöpatterin päällä pahvirasiassa viikon päivät.

Helmien kovetuttua ne voidaan maalata vesivärein. Viimeksi korut lakataan himmeällä huonekalulakalla tai kynsilakalla, pujotetaan nauhaan ja kiinnitetään lukkolaite. Savesta voi myös valmistaa erilaisia koristenappeja.

Kaikenlaisista pahvi- ja peltirasioista voi valmistaa kauniita lahjaesineitä joko maalaamalla niihin ensin pohjavärin ja sitten koristeet tai päällystää kauniilla paperilla.

Huolellisesti valmistettu lahja on saajalle monasti arvokkaampi kuin ostettu, sillä onhan lahjan antaja sitä valmistaessaan ajatellut lahjan saajaa.

Kynttilän teko vaatii huolta

Moni haluaa valmistaa koristekynttilöitä kotioloissa joko lahjaksi tai omaan käyttöönsä. Siinä on toimittava erikoisen varovasti, sillä tulipalon vaara on suuri. Tämän vaaran suuruus riippuu paljon kynttiläainesten eli steariinin ja parafiinin sulatustavasta.

Vaara on pienin, jos sulatusastia sijoitetaan vesihauteeseen, siis kaksi kattilaa sisäkkäin pienimmässä kynttiläaineet ja suurimmassa kattilassa vettä, joka saatetaan kiehumaan sähköliedellä tai levyllä. Näitä täytyy voida säätää niin, että vesi lämpiää enintään hiljakseen kiehuvaksi. Tällä tavoin saadaan parhaiten estetyksi steariinisulan liiallinen kuumeneminen ja ylikiehuminen, jota saattaa tapahtua esim. sulaan lisätyn veden kiehumisen tähden. Ylikiehumisen seurauksena kuumalle sähkölevylle valunut sula steariini syttyy helposti palamaan.

Sulatusastiaa ei saa jättää hetkeksikään ilman valvontaa. Ja avotulta on aina karttettava tämän työn yhteydessä.

Nykyään saa kaupoista niin kauniita kynttilöitä, että tuskin monikaan enää niiden valmistamiseen kotona ryhtyy, ainakaan ilman suurempaa ammattitaitoa. Mutta kaiken kokeileminenhan ei ainakaan ole pahaksi, kunhan vaan noudatetaan kylliksi varovaisuutta.

Kynttilään on myös kotioloissa tehtäessä muistettava laittaa pumpulilanka sydämeksi, muuten koko työ menee hukkaan.

Varovaisuutta tulen kanssa

Elävä kynttilä on kaunis, mutta sen liekki on lämmin, jopa polttavan kuuma. Siksi onkin tarkkailtava palavia kynttilöitä ja avoliesiä, että niistä ei pääse valkea tarttumaan joulupukin partaan, lasten vaatteisiin tai mihinkään muuhunkaan jouluna esillä oleviin ja helposti syttyviin esineisiin. Tukeva alusta kynttilöille on paloturvallisuuden kannalta tärkeätä. Kaatuneet palavat kynttilät ovat aiheuttaneet lukuisia tulipaloja, joissa perheet ovat menettäneet kaiken omaisuutensa.

Sähkökynttilät ovat eläviä kynttilöitä vaarattomampia, mutta niidenkin käytössä ja käsittelyssä on aina oltava huolellinen. Virheelliset liitännät tai vialliset johdot voivat aiheuttaa paloja.

Kun sytytämme juhlakynttilät — joko sähkö tai elävät liekit — niin varmistautukaamme samalla paloturvallisuudesta. Valvokaamme lasten leikkejä tarkkaan ja huolehtikaamme erilaisissa yhteisöissä siitä, että juhlavalaistuksemme sammutetaan huolellisesti ja sitä pidetään tarkkailun alaisena. Ei myöskään ole toivottavaa jättää sähkökynttilöitä palamaan kun kaikki poistuvat talosta.

Kauniita joulukoristeita

Seuraavassa on ohje, jota noudattaen saadaan valmistettua huokealla kauniita ja erikoisia koristeita. Lapsetkin voivat olla niitä tehdessä apuna.

Kaupasta ostetaan jotakin tavallista lankaa kerässä, pääasia on, että siihen ei tule solmuja. Jos ostaa värillistä lankaa, niin sitä ei tarvitse kotona värjätä. Ostetaan samalla joitakin ilmapalloja. Ne puhalletaan täyteen ilmaa, lanka kastetaan tavalliseen pesutärkkiin ja lankaa aletaan märkänä keriä ilmapallon päälle kaikkiin haluttuihin suuntiin niin, että korkeintaan tuuman rakoja jää näkyviin pallosta.

Langan vielä kosteana ollessa siihen ripotellaan kaupasta saatavaa kiillettä. Kun "pallo" on ehdottomasti kuiva, lasketaan sen sisällä olevasta pallosta ilma pois ja varovasti vedetään se lankapallon sisältä. Niin on kaunis koriste valmiina ripustettavaksi joko joulukuuseen tai johonkin muuhun paikkaan.